

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Liepa - July 26, 1967

Nr. 81

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

A. A. Vytautas Stašinskas.

Mirė Gen. konsulas V. Stašinskas

VYTAUTAS STAŠINSKAS, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, liepos 1 d. išvykęs atostogų į Cape Cod, Mass., staiga stipriai pasireiškusi klastingos ligos buvo priverstas liepos 3 d. iš vasarvietės persikelti į ligoninę Bostone. Medicina nebepajėgė laimėti. Liepos 15, ankstyvą rytą, vos po vidurnakčio, Vytautas Stašinskas mirė.

Pašarvotą New Yorke, liepos 17 d. vakare vė-

MIRĖ RAŠYTOJAS A. RŪKAS

Liepos 21 d. mirė rašytojas, žurnalistas ir aktorius Antanas Rūkas. Velionis buvo baigęs Vyt. Didžiojo Universitete humanitarinius mokslus. Dramaturgijos ir vaidybos mokėsi A. Jakševičiaus ir B. Sruogos studijose.

Šalia žurnalistinio darbo, yra išleidęs eilę knygų, jų tarpe dramos veikalų ir vaidinimų jaunimui.

Sekmadienį, liepos 22 d. Mažeikos-Evans laidotuvių koplyčioje Chicagoje įvyko iškilmingas atsisveikinimas. Palaidotas liepos 24 d.

lionį pagerbė ir su juo atsisveikino gausus New Yorke lietuvių būrys. Atsisveikinimo žodžius tarė: religinei apeigai vadovavęs prel. J. Balkūnas, Lietuvos atstovas Washingtonė J. Kajecikas, Vliko pirmininkas, dr. J.K. Valiūnas, Estijos diplomatinis atstovas Jaaksonas, Pavergtųjų Europos Tautų Seimo generalinis sekretorius Gadomskis, eilė organizacijų atstovų, atsišveikinimui pirmininkavęs Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas ir konsulas A. Simutis. Laidotuvėse dalyvavo ir Lietuvos pasiuntinybės Washingtonė patarėjas dr. A.S. Bačkis. Liepos 18 d., po gedulingų pamaldų New Yorke Aušros Vartų bažnyčioje, velionis buvo palaidotas New Yorke Kalvarijos kapinėse.

Vytautas Stašinskas, gimęs 1906 m. lapkričio 18 d. Kaune, iki 1919 m. su tėvais gyvenęs ir mokytis pradėjęs Vilniuje, vidurinį ir aukštąjį mokslą baigė Kaune. Lietuvos užsienių reikalų ministerijoje tarnybą pradėjo 1932 m. 1935 pradėjo pareigas užsieniuose: pirmą Belgijoje, o nuo 1939 m. kovo mėnesio -- gen. konsulate New Yorke. Generaliniu konsulu paskirtas 1954 m. spalio 1 d., po gen. konsulo J. Budrio mirties (1954 m. rugpj. 1 d.). V. Stašinskui mirus, Lietuvos gen. konsulato personalo liko tik konsulas Anicetas Simutis ir p. R. Budrienė, faktiškai einanti sekretorės pareigas. (ELTA)

* KREMLIUI nepatiko Rumunijos premjero Maurerio vizitas Washingtonė ir Pekine. Čia jis pasirodė galvojęs kiek kitaip, nei Maskva kad norėtų. Be to, nepatinka Kremlui ir Rumunijos nusistatymas Art. Rytų konflikto atžvilgiu.

IVYKIUS VERTINANT

IZRAELIO - ARABŲ KONFLIKTAS TURĖJO DIDESNĖS ĮTAKOS Į PASAULIO VIEŠĄJĄ NUOMONĘ NEGU BET KURIS KITAS SUSIRĖMIMAS ŠALTAJAME KARE, NES JIS IŠRYŠKINO NORĖTUS UŽMIRŠTI GYVENIMO FAKTUS.

Vytautas Meškauskas

Paskutiniuoju laiku šioje vietoje buvone mažai rašoma apie Izraelio - arabų karą ir jo pasekas. Kai kam gali pasirodyti, kad net per daug. Juk šiaip ar taip kalbant, Izraelis yra maža valstybė, o arabų nors ir daug, tačiau jų tarpe nėra vienybės. Jie yra susiskirstę į daugelį valstybių, kurių valdovai vienas į kitą šnairiai žiūri, ir kurios yra išsimėčiusios dideliame plote nuo Eufrato upės iki pat Atlanto pakraščio. Iš kitos pusės, arabai gyvena strateginiai labai svarbioje vietoje, o Izraelio likimui yra jautrūs tie žydai, kurie vaidina nemažą vaidmenį įvairių valstybių kultūriniame ir politiniame gyvenime. Juk buvo visai įmanoma, kad JT-tų diskusijose tuo klausimu ne tik JAV-bes atstovautų Goldbergas, bet tos pačios ar panašios pavardės sovietinės žmogus reprezentuotų ir Sovietų Sąjungą! Dar visai neseniai sovietų vadovaujančių diplomatų tarpe vyravo žydiškos pavardės. Už tat Izraelio arabų konfliktas turėjo daugiau įtakos į viešosios pasaulio nuomonės nuotaikas negu kuris kitas paskutiniųjų laikų konfliktas.

Skaitant užsienio politikos žinovų aiškinimus, dabar jau dažnai galima pasidžiaugti blaiviomis mintimis, kurios kiek anksčiau buvo gan retos.

Mes čia jau rašėme apie de Gaulle politikos

pasekas. Prancūzija, kuri 1956 metais kartu su Izraeliu puolė Egiptą, dabar atsidūrė Izraelio priešų tarpe po to, kai prancūzų gamybos lėktuvai jam atnešė greitą pergalę! Dabar prieš de Gaulle politiką pasisakė ne tik 'prancūzų Lipmannas' Raymond Aron bet ir buvęs Prancūzijos ambasadorius Vokietijoje ir kituose kraštuose Andre François-Poncet, kuris Le Figaro dienraštyje rašė:

"Atrodo, kad mes nutraukėm draugiškus ryšius su amerikiečiais ir mūsų NATO sąjungininkais tik tam, kad mes tumės į sovietų glėbį. Esame įtikinėjami, kad rusai pasikeitė. Bet tai nėra tas išpūdis, kurį jie patys paliko Tolimuosiuose Rytuose ir Viduržemio jūros baseine. Jau seniai buvo pranašaujama, kad gaulizmas pasibaigs komunizme. Iš to buvo juokiamasi. Šiandien tai jau neraminanti mintis".

Čia jau ne koks tautinis ar kilmės sentimentas, bet daugiau konstatavimas fakto, kuris kaip tik paryškėjo Izraelio - arabų konflikto proga, nors tai galima buvo padaryti daug anksčiau. Apie tą faktą National Review apžvalgininkas James Burnham štai ką rašo:

"... Mes girdime apie keturis ar penkis didžiuosius, 'didžiulias valstybes', Saugumo Tarybos 14 narių, šimtinių su kaupu Visuotinio Susirinkimo dalyvių, tačiau

greitai turime konstatuoti, kad šios gaudynės viršūnę sudaro tik du nariai. Jei jiedu sutaria, nors tik ir pasikalbėti, visi kiti turi laukti užkulisiuose. De Gaulle gali šiaušti, Harold Wilson manipu-

liuoti, Kinija sprogdinti vandenilio bombą... bet galutinam rezultate Kremlius ir Baltieji Rūmai yra tie, su kuriais reikia skaitytis."

Krizės metu paaiškėjo, kad vienas iš dviejų didžiųjų yra didesnis už kitą. Burnham tai įrodo... myliomis. Kosyginas va-

(Nukelta į 2 psl.)

DĖL KREPŠININKŲ IŠVYKOS Į OKUPUOTĄ LIETUVĄ

Sovietų Sąjungai šiek tiek pravėrus geležinę uždangą, prasidėjo laisvųjų lietuvių privatus asmeninis bendravimas su savo artimaisiais okupuotoje Lietuvoje. Sovietų Sąjunga, išnaudodama visas priemones ir progas Lietuvos valstybės tęstinumui sunaikinti ir Lietuvos aneksijos tarp tautiniam pripažinimui išgauti, siekia, kad ir laisvojo lietuvių bendravimas su savo pavergtu broliu vestų nors į faktinį susigijvenimą su dabartine Lietuvos padėtimi ir tuo būdu netiesiogiai talkintų toms okupanto pastangoms.

1966 m. sausio 22 ir 23 d. Clevelande sušauktoji veiksmų konferencija, atkreipusi rimtą dėmesį į tas okupanto užmačias, bet pripažindama ryšio su tautos kamieniu nepaprastą reikšmę, tarė ir pareiškė: -- Tautinė drausmė reikalauja, kad tol, kol Sovietų Rusija laikys Lietuvą okupuotą ir paversdą Sovietų Sąjungos dalimi, laisvieji lietuviai ribotųsi privačiu bendravimu.

Visas Lietuvos gyvenimas yra susovietintas ir valdomas iš Maskvos. Visos okupuotoje Lietuvoje įsteigtos organizacijos yra tik Maskvos įstaigų bei organizacijų padaliniai. Taigi

bendravimas su okupuotoj Lietuvojesakniomis institucijomis bei organizacijomis nėra bendravimas su pavergta tauta, o talkininkavimas okupantui griauti Lietuvos valstybės tęstinumą bei silpninti mūsų laisvės kovos ryžtą.

Numatomoji Amerikos lietuvių krepšininkų išvyka į Lietuvą š.m. rugpjūčio - rugsėjo mėn. išeina iš privataus bendravimo ir pereina į santykiavimą su okupantu, nes,

1) išvyką organizuoja ne privačių asmenų grupė, kaip neteislingai teigia organizatoriai, o American Lithuanian Sports and Cultural Committee, Inc., taigi laisvųjų lietuvių organizacija, specialiai šiam reikalui įkurta ir net inkorporuota;

2) išvykos dalyviai bus Lietuvos Krepšinio Federacijos svečiai, -- neteislingai teigia organizatoriai: savarankiškos Lietuvos Krepšinio Federacijos okupuotoje Lietuvoje nėra, o yra tik vad. LTSR krepšinio federacija, atitinkamos Sovietų Sąjungos organizacijos padalinys, taigi jie bus Sovietų Sąjungos organizacijos svečiai;

3) išvykos organizatoriai savo privačiame ir slaptame rašte nedviprasmiškai teigia, kad a) paskutiniiais dvejais metais sovietinės įstaigos (Soviets) reiškiančios norą kviesti Vakaruose gyvenančius lietuvius aplankyti kraštą;

b) formalus kvietimas gautas iš "Lietuvos Krepšinio Federacijos", taigi iš sovietinės sporto organizacijos padalinio, ir

c) Sovietų Sąjungos ambasada Washingtonė pažadėjusi išduoti visas tokias keliones.

Vyriausias Lietuvos Išlaivinimo Komitetas kreipdamas lietuvių visuomenės dėmesį į čia išdėstytus faktus, pareiškia, kad šios rūšies išvykų negalima laikyti privačiu laisvojo lietuvių bendravimu su savo pavergtuoj broliu. Tai yra ryškus laisvųjų lietuvių organizacijos santykiavimas su okupacinėmis institucijomis, sudarąs nesklaidumų Lietuvos laisvės kovoje.

VYRIAUSIAS LIETUVOS
IŠLAIVINIMO
KOMITETAS

Clevelando vyskupas Clarence Isseman uždega Laisvės Žiburį liepos 17 d. įvykusiame Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime Clevelande. Atkū skaito Tautybių Sąjūdžio pirm. ir Cuyahogos apskr. auditorius Ralph J. Perk. Dešinėje stovi iškilmėms vadovavęs inž. R. Kudukis.

Uždegant Laisvės Žiburį Ralph J. Perk, Tautybių Sąjūdžio Pirmininkas, skelbė: Laisvės Žiburio šviesa teprimenie mums žerinti laisvės viltį visai žmonijai -- o toji viltis tesuteikia jėgos mūsų gyvenimui -- nes tik laisvė pateisina žmogaus kančias.

Laisvės Žiburio liepsna teprimenie mums, kad laisvė yra šventa visų žmonių teisė -- šventa todėl, kad ji pašventinta tironijos aukų krauju.

Laisvės Žiburio liepsna težerie šviesiai mūsų visų širdyse -- kad jos šviesa ir šiluma būtų pajusta visame pasaulyje -- kad jokios audros jos neužgesintų kol ateis diena, kada visos tautos ir žmonija bus vėl laisvos ir nepriklausomos.

Ivykius vertinant

(Atkelta iš 1 psl.)

žiavo į JT visuotiną susirinkimą New Yorke. Formaliai JT buveinė nepriklauso JAV, tačiau ji yra apsupta jūteritorijos. Prezidentas Johnsonas tačiau nekelia tv 250 mylių, kurios skiria Washingtoną nuo New Yorko, ir Kosyginas, tiek toli nuvažiavęs, turėjo dar važiuoti 100 mylių, kad susitikus su Johnsonu Glassboro mieste-lyje, kuris keliom dienom virto viso pasaulio dėmesio centru.

Čia tačiau paaiškėjo, kad abu didieji nenori atominio karo, bet tai maždaug ir viskas, kas juos jungia. Sovietai nori 'šaltojo karo' ar kokios kitos kovos, kuria jie tikisi laimėti ir tuo pačiu sumažinti dabartinį JV pranašumą. Užimti kokią neutralią poziciją, kaip de Gaulle norėtų šiame konflikte, praktiškai neįmanoma.

Tai yra faktas, kurį dažnai norima užmiršti ir kurį Izraelio - arabų konfliktas priminė ir parąškino. Dėl to, man atrodo, tas konfliktas turėjo didesnės reikšmės negu vieno ar kito sienų pakeitimas ar nustatymas.

HELP WANTED MALE

DRIVERS-TRACTOR TRAILER IMMEDIATE HIRING Must have New York state class-1 license or equivalent, and be able to pass ICC physical. Apply SCHWERMANN TRUCKING CO., OFFICE Route 23B Hudson, New York (71-82)

IŠ VISO PASAULIO

• IR DETROITĄ ištiko negrų riaušės, liepos 23 naktį vandams pradėjus plėsti krautaves, mėtyti padegamasias bombas. Gubernatorius G. Romney turėjo iššaukti tautinės gvardijos dalinius, kurie tankų pagalba bandė išsklaidyti siaučiančias negrų minias. Po pirmos nakties miestas atrodė kaip po bombardavimų.

• PREZ. DE GAULLE buvo šiltai sutiktas Kanadoje, vizitą pradėjus prancūzais apgyvendintoje Quebeco provincijoje. Jo vieši pasirodymai ir kalbos, žmonių reakcijos, aiškiai rodė prancūzų separatistų organizacijų įtaką.

• "JUODOSIOS JĖGOS" atstovų konferencija Newarke, N. J., priėmė rezoliuciją, kurioje numatyta prarasti studijos tautos suskirstymui į baltuosius ir juoduosius. "Juodieji visai nesiekia susimaišymo su baltaisiais", sakoma rezoliucijoje. "Mūsų interesuose yra konfliktas". Visas rezoliucijos tekstas dvelkia opozicija baltiesiems, krikščionybėi ir karių tarnybai. Krikščionybė vadinama "baltųjų religija". Siūloma boikotuoti tas negrų parapijas, kurios neskatina "juodosios jėgos" idėjų.

• PUERTO RICO gyventojai nubalsavo pasilikti esamoje autonominėje sąjungoje su JAV. Siūlomas JAV valstijos statusas gavo tik 154,691 balsą, o visiškai nepriklausomybės klausimas tik 1,811 balsus.

• ART. RYTŲ diplomatiniam fronte dabar ieškomi kaltininkai arabų pralaimėjimui pateisinti. Tų "išdavikų" tarpe esąs ir JTO gen. sekretorius U Thant, per anksti paklausęs Nasserio ir atitraukęs JTO dalinius. Girdi, jei jis būtų nors porą dienų uždelsęs, padėtis būtų buvusi "atvėsinta". Nasseris piktas ir ant Sirijos vadovų, spaudusių greičiau atsiskaityti su izraelitais, o kai prasidėjo karas, jie uždelsė savo kariuomenės pasirodymą.

LIETUVOS GEN. KONSULUI V. STAŠINSKUI MIRUS

Valstybės konsulas siunčiamas į svetimus kraštus, kad padėtų savo krašto piliečiams. Jis sudaro ar tvarko dokumentus, gina savų piliečių teises teismuose ir įstaigose, atlieka tautiečių paieškojimus, veda prekybos reikalus ir pan. Tai normalios visų konsulų pareigos.

Mūsų kraštą sovietams pavergus, Lietuvos konsulams atsirado naujų pareigų: padėti tremtiniais, bėgliams ir daugiau rūpintis pavergtais nei į konsulato teritoriją atvykusiais lietuviais.

Tai labai gerai suprato ir a.a. Gener. Konsulas Vytautas Stašinskas, kurį iškilmingai palaidojome liepos 18 d. iš Aušros Vartų bažnyčios į Naujas Kalvarijos kapines New Yorke. Liepos 17 d. vakare laidojimo įstaigos patalpose didelės būrys lietuvių atvyko atsisveikinti konsulą, prie kurio karstogarbės sargyboje stovėjo uniformuoti skautai ir skautės. Daugelis kalbėtojų žengė į tribūną mirusį atsisveikinti, sesutei užuojautą pareikšti.

Konsulas Vyt. Stašinskas gimė 1906 m. lapkričio 18 d., baigė Aušros gimnaziją 1926 m., Vytauto Didžiojo Universitete studijavo teisės mokslus, buvo gabus sportininkas. Diplomatinę tarnybą pradėjo 1935 m. Belgijoje, 1939 metais atvyko į JAV. Ant-rasis pasaulinis karas su lietuviais tremtiniais

užklupo Vyt. Stašinską New Yorke. Lietuvos konsulai teko daug darbo lietuvių problemas besprendžiant. Mes jį matome N.Y. aerodromuose ir laivų prieplaukose, jis ieško darbo ir tarnybų karo atblokštiesiems lietuviams. Konsulas Stašinskas ne tik aukoja, bet ir aktyviai dalyvauja organizuojant BALFO veiklą. Viename BALFO suvažiavime kons. V. Stašinskas vos neišrenkamas į BALFO vadovybę. Nuo to susilaikoma, kai kažkas ir tai klaidingai išaiškina, kad BALFO vadovybėje gali būti tik Amerikos piliečiai. Tai neišbaido kons. Stašinsko iš BALFO. Jis kasmet aukoja Balfui, proporcingai daugiau nei kiti, nes žino, kad tai einatremtinių lietuvių šalpos reikalams. Žymaus ir turtingo adv. Stašinsko sūnus gyveno labai kukliai ir buvo visiems prieinamas, lengvai sukalbamas, visad linkęs padėti. Tai reta diplomato savybė. Kons. V. Stašinskas buvo tikras Diplomatas Balfininkas. Jis nemėgo minios ir prakalbos jį vargino, tačiau niekad neatsisakydavo dalyvauti ir tarti žodį lietuvių rengimuose minėjimuose, šventėse ir pan. susibūrimuose. 1959 m. palaidojo savo mylimą žmoną, Aldoną Mariją Bernotaitę ir giliai išgyvenotą vienatvę: labiau užsidarė savyje ir vengė triukšmingų pokylių. Buvo principų lietuvis.

Visai neseniai kons. V. Stašinskas nežymiai pasišalino iš vieno lietuvių susirinkimo prieš pat paskaitą ir rašančiam šias eilutes pareiškė: "Lietuvai nieko nepadėsime per naktis girtuokliaudami su okupantų-bolševikų atsiųstais agentais". Mat jis žinojo, kad paskaitininkas

MALE HELP

QUALIFIED SPRAY DRYER OPERATORS

(To work on shifts)

ALSO

CHEMICAL OPERATORS

Good fringe benefits and wage rates.

High School diploma required.

Apply Personnel Manager

I.C.I. Organics/INC.

333 Main Street
Dighton, Mass.
Telephone: 669-2611

(79-85)

TRIMMER MAKER

Set-up man and operator for Ingersoll E. D., M. and Bridgeport Duplicator

WILCOX-CRITTENDEN DIV.
NORTH & JUDD MFG. CO.
56 Warwick St.
Middletown, Conn.

An Equal Opportunity Employer (77-83)

dalyvavo panašiam su-buvime ir savo "patyrimais" norėjo pasidalinti su klausytojais.

Senovės konsulai sėdėdavo dramblio kaulo kėdėse, jie dėvėjo purpuro togas ir buvo lydimi bent dvylikos sargybinių - liktorių, kurie nešdavo ryšius rykščių (jėgos ženklą). Mūsų gen. konsulas V. Stašinskas buvo Lietuvos turtuolio, patrioto ir Dūmos atstovo sūnus, bet gyveno kukliai, kalbėjo visad tykliai ir vengė veržtis į priekį. Jis dar 1918 m. įstojo į pirmųjų liet. skautų būrį, jis buvo vienas iš pirmųjų, įsijungęs 1919 m. į LFLS sporto sąjungą.

Laidotuvių kalbėtojai linkėjo, kad konsului būtų lengva svetima žemėlė, gal todėl ant jo karsto kapinėse buvo užpilta iš Lietuvos atvežtas žemės žiupsnys. Man atrodo, kad kapų žemėlė bus konsului lengva ir dar lengviau jis bus priimtas į Amžiną Padangtę, kur Dangaus Angelai uždės Jam pergales vainiką, nes krito kovoj dėl brolių laisvės ir gėrovės. O likusiems, kurie prie Jo kapo sugiedojom tautos himną, a.a. konsulas bus ne praeitis, bet dabartis, iš kurios stiprybę kovoje dėl Lietuvos sėmsime.

K.L. Jankus

KAD NEBŪTŲ KLAIDŽIOJAMA — HERBUOSE

Nors tradiciniai Lietuvos miestų herbai ir nesisieja su revoliucijos sukakties dvasia bei Kremliaus skelbiamomis tezėmis, vis dėlto net ir dabartiniai Lietuvos miestų tvarkytojai, pa-

sirodo, nėra linkę pamiršti savo miestų herbus. Klausę ar neklaušę Maskvos palaiminimo, vilniškiai pareigūnai yra apsisprendę to papročio nenaikinti. Tik mano, kad jo palaikytojus reikia pasaugoti, "kad nebūtų klaidžiojama". Todėl yra Vilniuje įsteigta heraldikos komisija, kurios vienas iš narių yra istorijos daktaras J. Jurginis. Mokslo ir Gyvenimo žurnale (1967/4) jis parašė net straipsnį apie Lietuvos miestų herbus, kuris iliustruotas spalviniais aštuoniolikos Lietuvos miestų herbų piešiniais.

Tarp ko kita, straipsnyje išdėstytos su dabartinio režimo ideologija atitinkamai suderintos pažiūros į Vilniaus, Kauno ir Šiaulių miestų herbus.

Vilniaus miesto herbo piešinyje vaizduojamas per vandenį brenčias vyras su vaikučiu ant pečių esąs ne šv. Kristupas, o senovės lietuvių mitologinis milžinas Alkis. Vanduo jam negilus todėl, kad jis milžinas, o brenčia jis pasiramsčiuodamas ne lazda, bet išrautu medžiu. Milžinui Alkiui lazda į rankas įduota, o vaikučiui kryželis ir aureolė pridėta, esą, vėliau, po krikščionybės įvedimo Lietuvoje. Šv. Kristupo kulto Vilniuje niekad nebuvo. Todėl tikras Vilniaus herbas esąs — Alkis su medžiu, padėdas jaunystei. Kauno taurui kryžius tarp ragų esąs irgi vėlesniais laikais pripieštas, todėl rekomenduojama Kauno miesto herbe palikti tik taurą, be kryžiaus. Šiaulių miesto herbe dabartiniais laikais netinkanti Apvaizdos akis. Dr. Jurginis neturi paaiškinti, kuris tos herbo dalies autentiškumas galėtų būti nugrindytas, bet vis tiek siūlo ją iš Šiaulių herbo pašalinti ir jos vietoj piešti saulę... (ELTA)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila jau atidaryta ir priima svečius vasarą. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ — MARIJA JANSONAS
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655.
Tel. (617) 428-8425.

Vila vasarą atidaryta iki rugsėjo 15 d.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žalumynas; ATLANTO vanduo šildo mas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrėti vaikai.

SEZONĄ PRADĖJOME BIRŽELIO 18 D.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

8

STIKLINĖS BONKOS

BE DEPOSITO — NEGRAŽINTINOS

Stroh's
eina kartu
su pramoga...

Kur tik rasite pramogaujančius, rasite ir Stroh's liepsna darytą skonį populiariuose 8 pakietuose su 8 lengvai atidaromomis, be deposito... negražintinomis bonkutėmis. Sekantį kartą vykdamis pramogauti, pasiimkite keletą 8 pakietų Stroh's. Amerikos vienintelis liepsna darytas alus.

Stroh's

LIEPSNA DARYTO SKONIS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

KA TURĖTUME PADARYTI?

Mūsų organizacijose yra įsiveisęs nesveikas paprotys galvojant, kad tik valdyba privalo atlikti visus darbus. Tuo tarpu gyva yra tik ta bendruomenė, kuri naudoja visų jos narių sveiką ir pozityvią iniciatyvą.

Tą nesveiką, iniciatyvos stokojantį paprotį yra pastebėję savo tarpe ir amerikiečiai. Daugelis dėl to jau ir baiminasi, kad kuo toliau, tuo labiau vyriausybė ima kištis į tokius reikalus, kurie daug kam pakvimpa suvalstybinimu privačios iniciatyvos. Daug kam ir daug kas jau pakvimpa "socializmu". Kiek tokio pavojaus iš tikrųjų yra, čia tuo tarpu nenagrinėsime. Bet toji baimė kai kur paskatina sveikos iniciatyvos ženklus.

Miestuose buldozeriai griaua ištisus kvartalus, kad pastatyti jų vietoj plieno ir stiklo dangoraižius. Griaujamuose kvartaluose gali būti žiurkynai, gali pasitaikyti ir istorinės vertės pastatų. Bet į tai retai kada atsižvelgiama. Neveltui spaudoje iškeliama ir sveikinama nedidelio miestelio Thomaston (Connecticut valstijoje) bendruomenė, savo iniciatyva pasiėmusi surinkti 25.000 dol. 79 metų amžiaus apgriuvusiems ir apleistiems operos rūmams atstatyti. Apie tokius pavyzdžius retai kada išgirstame. Bet jų yra.

Ir mūsų organizacijose nestokojame iniciatyvos. Tik ji dažnai išplaukia iš išpareigojusių darbui žmonių -- valdybų narių. O kiti galvoja -- palauksim, ką jis padarys. Jei blogai -- kritikuosime. Jei gerai -- tai bus savaimė aiškus, iš pareigos išplaukęs, reikalas.

Kaip ten bebūtų, kiekviena mūsų organizacijų savo užsimotų tikslų ribose galės daug naudingų darbų atlikti, jeigu tik viskas bus daroma sutartinai, apgalvotai ir nuosekliai noruprie darbo visiems prisidėti. Bet tokiu atveju turime atsisakyti nuomonės, kad "Jurgis pirmininkas -- tegul sau ir pluša".

Sakoma, kad atostogų metas. Žmonės išvažinėja, susirinkimų nėra. Visur tylą. Ne visai taip. Ruošiamos gi gegužinės, o atostogų metu važinėja kaip tik randa progų susitikti su kitų vietovių veikėjais. Jaunimo stovyklavietėse susitinka tėvai, pagaliau yra gi prasmingų ir svarbių didesnių susibūrimų. Štai, mokytojai renkasi Dainavoj, ruošiasi metiniam suvažiavimui neolitanai. Dideli būriai veikėjų susitinka skautų stovyklose. Proga yra pasikeisti idėjomis, naujomis mintimis.

Be abejo, tų progų eilėje susitinka ir daugelis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narių. Tos organizacijos darbo išsišakojimas susitikusiems teikia visą eilę temų, naujų idėjų ir sumanymų. Ir tokiomis progomis būtų gera, jei būtų kalbama ne apie tą, ką valdyba daro ar darys, bet ką mes patys galėtume padaryti, kad valdybai darbą palengvintum. Apie vieną tokių darbų galime jau dabar užsiminti.

Knygrišyklon jau atiduota ir neužilgo pasirodys buv. JAV pasiuntinio Lietuvoje Owen J. C. Norem knygos *Timeless Lithuania* antroji laida. Knygą leidžia *Vilties leidykla*. Neužilgo žada pasirodyti ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo anglų kalba leidžiamas leidinys apie Lietuvą.

Būtų liūdna, jei šis reikalas, tų knygų grei-

REIKĖTŲ SUSTIPRINTI PAGRINDINĮ TAUTINĖS SROVĖS RAMSTĮ

Pasikalbėjimas su Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininku Teodoru Blinstrubiu.

— Kokie Tamstos išpūdžiai iš X ALT S-gos Seimo?

-- Mano išpūdžiai iš S-gos Seimo yra labai geri. Seimas buvo gausus dalyvių skaičiumi -- buvo atstovaujami beveik visi S-gos skyriai. Seimo darbai vyko tvarkingai ir sklandžiai: visus jo dalyvius lydėjo sutarimo dvasia ir nuoseklūs pastangos kaip galima geriau per Sąjungą prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo ir lietuvių čia išlaikymo. Seimo dalyviai gyvai svarstė S-gos tolimesnio stiprinimo klausimus, jos ateities darbus ir veiklos gaires.

— Kiek Seime iškilusios pozityvios idėjos, ir kurios jų, artimiausiu laiku paveiks naujosios valdybos darbą?

-- Seime skaitytos pastabos, daryti pranešimai ir sėkmingos diskusijos visai Sąjungai ir jos Valdybai sudarė didelį aruodą, iš kurio bus galima semti nurodymus ir patarimus tolimesniems S-gos darbams atlikti ir jos įtakai bei reikšmei lietuvių visuomenėje ryškinti.

S-gos ideologinei, kultūrinei ir politinei veiklai buvo sumegsti planai ir artimiausiu uždeviniai.

Esame Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties išvakarėse. S-ga sieks šią sukaktį reikiamai minėti ir jungti su Lietuvos laisvės byla. Seime šiuo reikalu buvo eilė konkrečių pasiūlymų.

— "Bendradarbiavimo" su okupu kraštu problema yra palietusi daugelį organizacijų. Kiek ir ar toji problema yra paveikusi ALT S-gą?

-- S-gos nusistatymas "ryšių su kraštu" klausimu yra aiškus: jau 1963 metais St. Louis Seime, o pakartotinai ir šiame Seime, buvo pasisakyta, kad bet kokie ryšiai su Lietuvos okupantu ir jo

tas ir efektingas išplatintas būtų paliktas leidėjų rūpesčiui. Gi daug prirašyta ir prikalbėta informacijos apie Lietuvą angliskai reikalui. Kada tokie leidiniai pasirodys, turime būti pasirodę juos ir išplatinti.

Savo sugestijomis, planais ir pasiūlymais, tinkamu tam reikalui susiorganizavimu prie to darbo privalėtume prisidėti visi.

sukurtomis įstaigomis bei tų įstaigų pareigūnais nėra S-gai priimtini. Jai yra svetimi ir ji smerkia bet kokius veiksmus, kurie Lietuvos laisvės atstatymo reikalui gali būti kenksmingi ar okupanto savo naudai interpretuoti.

Okupanto siūlomas "bendradarbiavimas" -- vienos krypties važiavimas ir tai okupanto naujos link: jis grėstų mūsų Nepriklausomos Lietuvos institucijų ir okupacijos esamo nepripažinimo išlaikymui, ardytų mūsų vieningumą, silpnintų mūsų kovos ryžtą, rodytų mūsų palūžimą ir apsipratimą su esama padėtimi... Dar daugiau: mūsų tautiečiai Lietuvoje, vilkdami okupanto jungą, liktų dar labiau priblokšti. Okupantas išaiškintų, kad iš tėvynės nuo jo pabėgę lietuviai jau su juo žygiuoja...

Todėl S-gos seimų priimti nutarimai yra realūs ir naudingi Lietuvos laisvės reikalų sargyboje.

— Ne kartą spaudoje buvo pastebėta ir pabrėžta, kad ALT S-ga labai plačiai apima įvairias veiklos sritis, ne vien tik politinę. Ar tai neįpareigoja ALT S-gos valdybos imtis žygių sudaryti atitinkamoms sritims komisijas ar panašius pagalbinus organus?

-- S-gos veikla, kaip minėjau, plati ir šakota. Jos ideologinė, kultūrinė, politinė ir kitos sritys sudaro visos plačios veiklos visumą. S-ga turi savo atstovus Amerikos Lietuvių Taryboje, Bendrajame Amerikos Lietuvių Fonde ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybėje. Be to, S-gos nariai aktyviai dalyvauja Lietuvių Bendruomenėje, Lietuvos Nepriklausomybės Fonde ir kitose organizacijose.

S-gos skyriai ypatingą dėmesį kreipia į kultūrinę veiklos sritį: paskaitų, minėjimų, koncertų, vaidinimų, parodų orga-

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Teodoras V. Norelka.

nizavimą, lituanistinio švietimo ir jaunimo organizacijų rėmimą, Korporacijai Neo-Lithuania talkininkavimą ir kt.

Atskiroms veiklos sritims tvarkyti specialių komisijų steigimas bus tuoju svarstomas, kai tik iškilis toks reikalas.

— Daugeliui organizacijų didelė problema sudaro narių prieauglio klausimas. Kokias šiam klausimui perspektyvas turi ALT S-ga?

-- Malonu konstatuoti, kad po tam tikro, sakyčiau, stabtelėjimo dabar S-gos narių skaičius visur auga. Ir auga daugiausia jaunesnių lietuvių prieaugliu. Nemažas jų skaičius ateina iš Korporacijos Neo-Lithuania.

Šioje Korporacijoje jaunimas bręsta ir ugdomi tautinėje ideologijoje. Baigęs mokslus ir norėdamas dalyvauti visuomeniniame gyvenime šio jaunimo nemažas skaičius stoja Sąjungon. Jo čia išjungimas, tiesa, būtų dar gausesnis, jei vyktų tokių korporantų didesnis paraginimas.

Tiesa, lietuvių visuomenėje yra daug asmenų, Sąjungai prijauniančių ar net buvusių Lietuvoje tautininkų gretose, bet dabar likusių nuo tos veiklos nuosaly. Yra pastebėta: tokių asmenų išsijungimas iš S-gos narių eilės ir jų veiklą daug pareina nuo asmeninio kontakto. Tokiai "misijai" yra tinkamas kiekvienas S-gos narys.

Manychiau, kad ypatingas dėmesys turėtų būti atkreiptas į moterų dar didesnę įtraukimą į S-gos gyvenimą.

— Organizacijos gyvenime daug reikšmės turi spauda, kaip ryšio ir informacijos priemonė. Ką šia proga norėtumėte palinkėti Dirvai ir jos skaitytojams?

-- Čia galėčiau tuo reikalu pakartoti savo žodžius, pasakytus S-gos Seime: "Manau, kad S-gos Valdyba, kaip buvo ir praėity, sieks, kad mūsų S-gos gyvenimo ir veiklos vyriausia jungtis ir ryškintoja, mūsų veiklos veidrodis, S-gos idėjų puoselėtoja -- Dirva -- vis turėtų tvirtą

ekonominių pagrindą ir įvairią paramą. Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų paskelbimo sukakties proga reikėtų sustiprinti tą pagrindinį tautinės srovės ramstį".

Todėl ir mano linkėjimai Dirvai išplauks iš to didelio vaidmens, kurį ji atlieka S-gos ir visos lietuvių visuomenės atžvilgiu.

Linkiu, kad Dirva savo aiškiu veidu ir nepalenkiamu tautiniu nusistatymu visad stovėtų lietuvių tautos reikalų sargyboje. O kad ta sargyba Dirvos redaktoriams ir visiems darbuotojams būtų lengvesnė, linkiu, kad lietuviškos spaudos mylėtojai, Dirvos skaitytojai, ją su meile priimtų ir remtų.

Linkiu, kad Dirva atliktų stambų vaidmenį lietuvių visuomenės konsolidavimo pastangose.

O papildomai drįsčiau Dirvos redakcijai pasiūlyti, kad būtų pasvarstytas kultūrinio priedo tam tikrais laikotarpiais leidimas: jis galėtų bent iš dalies atstoti tautinės minties žurnalą.

HELP WANTED MALE

PRESSMEN

Compare our top dollar hourly rate, pension plan, security leave, group insurance. Immediate openings for:

- EXPERIENCED
- HEIDELBERG PRESSMAN
- LITTLE GIANT PRESSMAN
- MULTILITH PRESSMAN
- OFFSET STRIPPERS

DAY AND NIGHT SHIFTS

Why work for less money with no security? Our 60 year old company has never had a layoff. Located in heart of downtown Boston next to Chauncy St. Subway.

TEL. CHARLES McCORRISON, 452-9256 OR COME IN

Relief Printing Corp.

63 Summer St., Boston, Mass. (76-81)

WANTED
STEEL WAREHOUSE WORKING
FORMAN

also
SHEARMEN

Days must be fully experienced in Shearing of Strip Sheets & Plates. Only high caliber individuals need apply.

Good pay, steady work & overtime. CYMBALL STEEL PRODUCTS
6421 Cymball Ave., Detroit, Mich. 313 — 923-6800 (76-82)

WRAPPING MACHINE

Mech. for Candy Bus.
1:30 P.M. to 9:30 P.M.
3:30 P.M. to 9:30 P.M.
EDGAR P. LEWIS & SON, INC.
200 Commercial Street
Malden, Mass. 02148
Phone — 324-3300 — Ext. 44 (77-83)

Viešėdami Chicagoje pirkite naujo modernioj

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

- Asbach Uralt Import. Brandy ... 5th — \$5.49
- M. & Moore 5 years old
86 proof Whiskey ... 5th — \$3.19
- Cointreau Liqueur & Brandy ... 5th — \$4.95
- Chateau De PARAMA
New York State Champ. ... Bot. — \$2.98
- French Bordeaux Wine ... 5th — \$0.98

- May Wine Imported
From Germany ... 5th — \$0.98
- Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

PSICHEDELIŠKA SIMFONIJA (2)

Pirmoji dalis — ALLEGRO

Mūsų laikraščiuose dabar vis dažniau galima užtikti savotiškų ir keistų minčių, o taip pat irracionalios logikos ir fantastiškų premisų, iš kurių tada daromos dar keistesnės išvados. Tai postūkis į psichedelią. Bet berods dar niekad jis nebuvo toks ryškus, kaip mūsų mokslininkams vertinant lietuvių liaudies meno parodą Kalifornijos Universiteto muziejuje.

Hermanas Tumas buvo pirmas, kuris savo kritiką "Drauge" pradėjo tokiu pareiškimu: "Kadangi minėta paroda stengiasi reprezentuoti visų lietuvių kultūrinį turą tarptautinėje plotmėje, bet ypač, kas liečia taip vadinamą Mažąją Lietuvą, daro mano išmanymu, neatleistiną klaidą..." Bet kokiu išmanymu H. Tumas vadovaujasi, tvirtindamas, jog paroda stengiasi reprezentuoti visų lietuvių kultūrinį turą? Parodoje buvo išstatyta tiek istoriškai ar meniškai vertingų eksponatų, kiek jų iniciatorių galėjo surinkti ir gauti — apie 150. Savaimė aišku, kad tokios apimties paroda galėjo pavaizduoti tik labai mažą dalį mūsų liaudies meno paminklų. Koks sveikos nuovokos žmogus galėtų išsivalvoti, kad ji "stengiasi reprezentuoti visų lietuvių kultūrinį turą"? Net ir visas liudies menas būtų to turto neperdidelė dalis.

Hermanas teisingai prikiša, kad parodoje nebūta specifinių Maž. Lietuvos liaudies meno eksponatų, ir nurodo adresus Lietuvoje, kur jų būtų galima gauti. Deja, neužtenka kitam nurodyti. Reikėjo pasirūpinti jų gauti pačiam, ir tada būtų aiškiau, kaip lengva šiandien užsienyje suruošti tokią parodą, kur būtų atstovaujamas "visų lietuvių kultūrinis turtas"...

H. Tumo akyse visas liudies meno parodos vertinimas betgi susitelkę į Lietuvos politinių ir geografinių problemų aspektą — aną "skulptūrinį žemėlapi", kaip didžiausią "neatleistiną klaidą". Jis norėjo matyti istorinį Lietuvos žemių žemėlapi (į kurio Lietuvos valstybės anų amžių politinės ribos ne tik Karaliaučius, bet ir Klaipėda nebūtų įėjusi...), gi parodos rengėjai, deja, savo lankytojams norėjo "skulptūrinio" dabartinės žemėlapi, idant jie

matytų maždaug kokia ir maždaug kur dabar Lietuva yra. Jis skundžiasi, kad ir Los Angeles ALT Valdyba, jo paprašyta, tuo reikalu jokių "žygių" nepadarė — žemėlapis nebuvo parengtas. Ir čia pat nustebęs apgailestauja, kad "į parodos atidarymą nebuvo pakviestas Lietuvos gen. konsulas Dr. J. Bielskis. Tuo būdu konsulas neturėjo nei progos, nei galimybių oficialiai reaguoti į parodos žemėlapi netikslumus"...

Kiek patyriau, Muziejaus vadovybė, ruošdama ir daugiau panašių etnografinių parodų, politinių įvykių iš to nedaro ir stengiasi nenukrypti nuo mokslinės ar meninės tokių parengimų paskirties. Paroda buvo publikuota Universiteto visuomeninėje vietoje plakatais ir pranešama per spaudą. Specialių kvietimų Muziejus išsiuntė, berods, labai nedaug ir tik savo žinioms bendradarbiams bei mecenatams.

Ir kodėl Tumas, iš profesijos teisininkas, galvoja, kad Lietuvos garbės konsulo pareigos bei prerogatyvos priklauso prie diplomatinio "oficialiai reaguoti"? Ir kaip konsulas turėjo reaguoti? Reikalauti, kad Muziejus Karaliaučiaus sritį atimtų iš SSRS ir maketė užrašytų, kad tai Lietuva? Man rodos, kad Liet. garbės konsulas su tokiu oficialiu reaguojimu nieko teigiamo nebūtų pasiekęs ir tik turėjęs bereikalingų nesmagumų. O atsilankyti į parodą ir betkam pasakyti savo nuomonę jis turėjo tiek pat progos ir galimybių, kaip ir mes visi kiti, negavę jokių specialių kvietimų.

Toliau prasideda, taip sakant, "moralės" klausimai.

Muziejus surengė ne istorinių ir politinių Lietuvos reikalų propagandos manifestaciją, bet tik lietuvių liaudies meno parodą, kuriai Dr. M. Gimbutienė lemiama patalkininkavo parūpindama eksponatus, pateikdama trumpus jų turinio ir vertės aptarimus, padėdama studentui magistrantei surašyti išsamę jų katalogą ir t.t. Bet Tumo, kaip ir kitų mūsų mokslininkų akyse, ji atsakinga už "neatleistiną klaidą".

Pirma, kad "Baltų" (taigi, ir senovės prūsų) monografijos autorė "neužtenkamai pažįsta Maž. Lietuvos kultūrą, istoriją

ir aspiracijas"... Antra, kad čia jos buvo įvykdytas "savo žemių nurašymas svetimiems", — atsižadėjimas žemių, kurios "laikiniai nuo Lietuvos kamieno buvo atskirti" (gana laikinai, tik per 700 metų)... Ir trečia, kad Bašanavičius, Šliūpas ir kiti niekad nebūtų nė pagalvoję anų kraštų ir bendravimo su jais atsisakyti, gi šios parodos suruošė, kaip iš visų jos neatleistinų klaidų matyti, dabar atsisako...

Ką pasakyti dėl tokių psichedeliškų išvedžiojimų? Racionali diskusija tokiu atveju beveik neįmanoma. Nebent būtų galima tik priminti, kad Hermano Tumo plačiai žinomas bendrapavardis Juozas Tumas (Vaišigantas) niekada žmogaus nekaltindavo už tai, ko jis nedaro ir dar nepadarė, nors galbūt kada ir galėtų padaryti, galvai susisukus. Priešingai, anas sakydavo lygiai mylis kiekvieną lietuvių, savo brolių, net ir mėsločių, net ir padliecų...

Mes, pabėgėliai iš Lietuvos, šiandien vis labiau ir labiau mėgstam užsidėti sau ne tik didžiules pareigas, bet ir milžiniškas teises. Ir kuo mažiau tautos laisvė bedirbam iš tikrųjų, tuo labiau pareigas ir savo teises didinam. Tikim ir įtikinėjam, kad dabar mes baigia daug galim ir kad nuo mūsų beveik viskas priklauso.

Čia pasiskirstę po Ameriką ir kitą laisvąjį pasaulį, mes jau galim perpiešti žemėlapius,

kaip mums labiau patiktų. Galim prijungti prie Lietuvos žemės, — arba, jei norim, jų atsižadėti. Pasiskelbė tvirtu mūsų stovėsią už Lietuvos nepriklausomybės principą, mes galim ant jo stovėti, ar nuo jo atsisakę nepriklausomybės pagrindus sutrupinti. Ir apie tuos tvirtus teorinius principus turime visur ir ypač sau patiem kalbėti. Jei kur jų kiekviena proga nepadeklamuosim, nepasakysim, reiškia — jau išsižadėjome! Nežinau, gal taip ir gerai. Gal lietuvis užsienyje jau nebegalės kitaip jausti ir gyventi, kaip tik tarp neurotinių kraštutinių. Arba — arba! Arba tu tik mano stiliaus patetiškas patriotas, — arba tu prieš pataikūnas ir pasalaūnas!

O! Pasiutusius laikus pradedam gyventi...

Bet gal norš retkarčiais, lyg per sapną, dar reikėtų prisiminti, kad politinė ir teisinė terminologija bei tikrovė taip pat turi savo tikslas reikšmes, ir yra ne tik dilemantiška, bet ir vaikiška viską sumaišyti per vieną klaurame dubenyje. Beto, vertėtų per dažnai nepamiršti, kad vis dėlto suverenumas priklauso tautai ir jos kolektyvinei daugumos valiai, — ne pavieniui asmenims atskirai, juo labiau ne kitų kraštų piliečiams.

Net jeigu ir būtų teisybė, kad Tumas postringauja apie parodos organizatorės tariamus lietuviškų žemių atsižadėjimus, joks pavienis lietuvis užsienyje nesugrįš nei Mažosios Lietuvos lietuviškumo (tegu tik ji būtų lietuviška!), nei Lietuvos nepriklausomybės principo, nei kaip nors "teisiškai" saistanciai pasisakys už okupaciją, tegu čia kuris iš tokių ir garsiausiai šauktų, kad jis visų žemių atsižada ir jau Sniečkų pripažįsta "padoriu lietuvišku patriotu". Tokių niekad nestigo Amerikoje, Kanadoje ar Brazilijoje ir

vis dar bus Lietuvos nepriklausomybės principas juk yra stipresnis už pavienius žaunijimus, ir jo versmė visai kitur.

Rodos, galėtume daugiau gerbi ti tautos suverenumo principą ir pasitikėti Lietuvos nepriklausomybės subrendusia idėja, tėvynėje gyvenančių lietuvių giliu patriotizmu ir jų suveranine teise pirmai tinkamai pragai atėjus nebe pirmą kartą apsispręsti dėl tautos ateities kelio ir likimo.

Tada gal labiau įprasime gerbi ti save pačius ir daugiau pasitikėti kitu broliu lietuviu, psichedeliškai neieškodami jame primiausia komunaro, veidmainio, išdaviko ir niekšo, lyg tarsi tikrų maskolbernių dar būtų per mažai ir niekaip nebesugebėtumėm atskirti, kas koks. Jei taip progresuosim, ko gero greit bepaliks tik saujelė "tikrojo patriotizmo" evangelistų...

★

Laimei, ne viskas tik juoda Hermano Tumo įsikalbėjimuose, kad per šią vieną liudies meno parodą įvyko tiek lietuviškų žemių nurašymų ir atsižadėjimų — nuo Nemuno ligi Karaliaučiaus. Atas variai jis pramato itin šviesių vilčių. Mat, vokiečiai atėjūnai po karo šį kraštą turėjo palikti, ir jiems atgal sugrįžti galimybės gero kai apmažėjusios. Ir taip pagal mūsų teisininko ir politiko samprotavimą... atsiranda gera proga mūsų grįžusiems tremtiniam iš rytų ir vakarų šį kraštą vėl apgyvendinti!

Atsiranda gera proga? Norėčiau paklausti: kokia, kada ir kaip? Aš tos progos dabar dar nei matau, nei randu, ir nežinau nė vieno, kuris ją bent rytoj ar poryt parodytų. Žinau, tik, kad net ir Donelaičio Tolminkemis šia proga yra perkrikštytas Čistyje Vody ir kad visas šis plotokas kraštas kaip

tik labai nežystas. Kokią nors progą galėtų sudaryti tik didelis pasaulinis karas prieš sovietų imperiją arba gaivališkos ir labai kruvinos revoliucijos Kremliaus pavergtų tautų kalėjimuose. Tokios galimybės ateityje galimos, ir būtų patikima, kad viena ar kita anksčiau ar vėliau išsivystys.

Bet ar tai reiškia, kad kokiū nors būtų ištuštinta Karaliaučiaus erdvė taip tuščia tik ir lauks mūsų tremtinių grįžimo "gera proga" pasinaudoti ir bent pusmilijoniui šį kraštą apgyvendinti? Ta problema įdomi, bet jos sprendimui dar yra per daug nežinomųjų. Aš labiau šiandien patikėčiau Dariaus Lapinsko dainelės kompozicijai apie mergaitę, mėnesienioje plaunantį šią sau kojas, ir net Aldonos Stempuzienės herojiškai ryžtingam jos išdavinimui, negu iš Hermano prišto išlauztai "pasiatinkančiai progai"...

HELP WANTED FEMALE

PUBLIC HEALTH NURSE—Graduate in public health nursing for employment in the city health department. Starting salary \$6318 or higher depending on qualifications. Scheduled increases plus liberal fringe benefits. Write for standard application blank to City Personnel Dept., 404 City-County Bldg., Madison, Wisc. 53709. 608-266-4615. (72-81)

Opportunity for professional Help Immediate openings 40 bed modern nearly new 6 year old general Hospital

HOSPITAL ADMINISTRATOR also X-RAY TECHNICIAN REGISTERED Salary commensurate with experience & ability

REGISTERED NURSES Good starting salary \$425.00 per month.

Liberal Personnel Policies Apply write or call to Administrator or Board of Trustees.

GUTTENBERG MUNICIPAL HOSPITAL Guttenberg, Iowa 319 — 252-1121 (79-85)

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visus taupymo suskaitus.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ŠPIONAŽO PINKLĖSE

JOHANNES M. SIMMEL

(43)

Tomas giliai kvėpavo. Net jei jis bus nudėtas, tegu žino, kad jis eilėsi garbingai. Ir staiga jis pasidarė ramus, kaip lygiai tą dieną, kada buvo nutaręs nusižudyti, negalėdamas pakelti Gestapo kankinimų.

-- Dėlto, kad aš nesu kapitonas Everett, Aš vadinuos Tomas Lievenas.

Senas profesorius užmerkė akis.

-- Dėl to, kad aš dirbu ne Londonui, bet Abwehrui...

Senas profesorius vėl atidarė akis ir jo žvilgsny buvo gilus liudesy.

-- Ir dėl to, kad Crozant rezistentai jau keli mėnesiai turi ryšį su Londonu, bet su vokiečiais.

Kambary įsiviešpatavo mirtina tyla. Abu vyrai viens kitą varstė žvilgsniais.

-- Tai baisu, -- sušnibždėjo Debouche, -- Aš negaliu tuo tikėti! Staiga durys atsidarė ir kambarin įbėgo uždususi Yvonne, įsisupusi į mėlyną lietpaltį.

-- Iš tiesų, tai jūs... kapitone Everett... tai tiesa?

Ji priėjo prie Tomo.

-- Sargienė mane įspėjo. Aš gyvenau tame pačiame name, Kas atsitiko?

Tomas tylėjo nežinodamas ką sakyti, kai ji paėmusi jo ranką suspaudė tarp savųjų.

Kas yra? -- sušuko išgąsdinta tylos.

-- Mano vaike, -- pasakė profesorius kiek galima ramesniu balsu, -- žmogus, kurio ranką jūs laikote, yra vokiečių agentas...

Palengva, labai palengva Yvonne atsitraukė nuo Tomo, svirduliuodama lyg būtų girta ir sugriuvu kėdėn. Debouche jai pakartojo Tomo atidengimus.

Yvonne klausėsi vis tebežiūrėdama į Tomą. Jos akyse palengva pradėjo įsiviešpatuoti neapykantos liepsna. Kai ji iš naujo prabilo, jos balsas buvo šaltas.

-- Aš manau, kad jūs esate gėdingiausio blogio įsikūnijimas

pone... Lievenai. Aš manau, kad jūs esate pats didžiausias niekšas pasaulyje, koks tik gali būti.

-- Tai ką jūs galvojate apie mane, man nesvarbu, -- atsakė Tomas. -- Tai ne mano kaltė, jei yra kvailių ne tik pas mus, bet ir pas jus ieškančių garbės, kaip Rouff ir Cassier. Iki šiam laikui viskas buvo gerai...

-- Ką jūs vadinate buvo gerai, niekše?

Tomas dabar buvo visiškai ramus.

-- Buvo gerai, nes per tą laiką niekas nebuvo nužudytas šiame rajone. Joks vokiečių. Joks prancūzas. Dalykai būtų galėję ir toliau taip tęstis. Aš jus visus būčiau saugojęs iki to prakeikto karo galo...

Yvonne staiga pradėjo isteriškai rėkti. Pribėgusi prie Tomo ji spiovė jam veidan. Profesorius jėga ją atstūmė šalin. Tomas nusišluostė žandą ir pažiūrėjo tylėdamas į merginą. Visi yra teisūs, kiekvienas jų turi savo pažiūras į gyvenimą. Pagaliau tai nesvarbu, kad tik jiems būtų gerai.

Yvonne norėjo išbėgti pro duris, bet Tomas ją atitraukė, įstumdamas į kampą.

-- Jūs neišeisite iš čia, -- pasakė jis užstodamas duris. -- Vakar, kai jūs kvailiai perdavė visą pavardę, Abwehr painformavo Berlyną ir nutarta šį rytą praviešėti valymą. Aš turėjau pasikalbėti su Abwehro viršininku Paryžiuje...

-- Kodėl? -- paklausė profesorius.

-- Tai mano reikalas, -- atsakė Tomas.

-- Aš nenorėjau jus įžeisti, -- pasakė profesorius.

Šis žmogus, pagalvojo Tomas, pradeda suprasti. Jei tik pavyktų viską gerai išdėstyti...

-- Aš pastebėjau pulkininkui, kad kariuomenės įsikūnimas duos aukų iš abiejų pusių. Kraujas liesis, žmonės kris, Gestapo kankins areštuotuosius ir tie išduos kitus.

-- Niekad! -- sušuko Iovone.

-- Nutilkit, -- sušuko Tomas.

-- Yra baisyti kankinimų, kurių žmogus negali pakelti, -- pasakė profesorius.

Staiga jis pakėlė į Lieveną akis, lyg koks pranašas iš Senojo Testamento.

-- Be abejo, ponas Lievenai, jūs tai žinote. Aš pradėdau suprasti dalykus. Aš manau, kad mano nujautimas neklaidingas. Jūs atsimenate? Aną dieną aš jus palaikiau doru žmogumi...

Tomas pasiliko tylus. Tuo tarpu Yvonne kvėpavo kaip įniršusi tigrl.

-- Ką jūs dar pasakėte pulkininkui, ponas Lievenai? -- paklausė profesorius.

-- Aš jam padariau pasiūlymą. Tarp kitko, tas pasiūlymas yra aprobuotas admiralo Canaris.

-- Kas tai per pasiūlymas?

-- Jūs esate rezistencijos dvasinis vadas. Žmonės darys tai ką jūs pasakysite. Jūs sukvieste grupę į Gargillesse malūną ir pasakysite tikrą padėtį. Vokiečiai jus paims nelaisvėn be vieno šūvio.

-- O po to?

-- Admirolas Canaris davė garbės žodį, kad niekas nebus atiduotas Gestapui, bet visi būsite internuoti kaip karo belaisviai.

-- Tai nėra linksma perspektyva.

-- Žiūrint į aplinkybes, tai geriausia kokia gali būti. Karas nesitęs amžinai.

Profesorius nieko neatsakė. Nuleidęs galvą mąstė. Paskui paklausė:

-- Ir... Yvonne? Tai vienintelė moteris mūsų grupėje... Jūs žinote moteris...

Tomas liūdnai nusišypsojo.

-- Kas liečia panelę Yvonne, aš asmeniškai paimu nelaisvėn... Leiskit man baigti... Prefektūroj ji pasiliks uždaryta kol baigsis operacija. Tam kad jos patriotiniai jausmai nesukeltų nelaimės. Po to aš ją gabensiu į Paryžių, bet pakely ji nuo manęs pabėgs...

-- Ką! -- sušuko Yvonne.

-- Jūs pabėgsite, -- pasakė Tomas tyliai. -- Tai antra malonė, kurią gavau iš pulkininko Werhte. Kitaip sakant, tai bus pabėgimas su Abwehr leidimu!

Sunkiai kvėpuodama Yvonne prisitartino prie Tomo.

Jei yra Dievas, -- pasakė ji, -- tai jis jus nubaūs. Jūs žūsitė palengva didelėse kančiose... Aš niekad nebėgsiu! Ir profesorius niekad nesutiks su jūsų pasiūlymu. Mes kovosim iki paskutinio, visi!

-- Aišku, -- pasakė Tomas nekrepdamas dėmesio. -- O dabar atsisėskit ir nutilkit niekus tauškusi, Jean d'Arc!

Rugpjūčio 9 telegrama Berlynui buvo pranešta, kad vokiečių bataljona Clermont-Ferrande, vadovaujamas Sonderfuehrerio Tomo Lieveno paėmė nelaisvėn Crozant rezistencijos grupę prie Gargillesse malūno. Prof. Debouche grupė neparodė jokio pasipriešinimo. Visi 67 asmenys uždaryti pagal gautas instrukcijas belaisvių stovyklon.

Gi po karo, 1945 m. rugsėjo 27 d. prof. Debouche Paryžių apklausinėjamas komisijos pareiškė:

"Visi rezistencijos grupės nariai buvo žmoniškai traktuojami stalage 343. Visi jie pergyveno karą ir grįžo namo. Aš turiu pastebėti, kad už gyvybę ir žmogišką elgimąsi su mumis turime būti dėkingi vokiečiams, kuris mus pradžioje apgavo, prisistatęs anglų kapitono, o vėliau pasirodė esąs Sonderfuehrer Tomas Lievenas..."

Tuo po to komisija pradėjo ieškoti "Sonderfuehrerio Lieveno" Bet jo nerado. Jo ieškojo ir kitos komisijos. Bet neskubėdme. Mes dar tebesame 1943 m. rugpjūčio mėnesį...

(Bus daugiau)

JUBILIEJINĖ JŪROS DIENA

... Trimto garsai nutraukia saldžius stovyklautojų sapnus ir didysis palapinių miestų atgyja jaunatvišku klegėjimu, saulės spinduliams besiplėšiant per šimtamečių ažuolų šakas Rako stovyklavietėje Custer, Mich.

Jūrų skautų Algimanto laivo vyrai pirmieji šoko iš palapinių, nes šiandien stovykloje vykstanti Jubiliejinė Jūros Diena laukė su daugybe darbų. Algimanto laivui ši diena buvo ypatingai svarbi laivo naujos vėliavos suteikimu. Vėliavos, kurią gauti gali tik ilgamečiai, tvirti, garbingi vienetai. Gi joks jūrų skautų vienetas negalėjo amžiumi ir istorija lygintis su L. K. Algimanto laivu, kuris buvo s. Julius Jurgelevičiaus įkurtas Kaune, 1922 m.

Okupacijos, karo audros buvo išmetę Algimanto laivą ant "seklumos", tačiau prieš tris metus "Lituanicos" tuntininkui s. K. Cijūnėliui padėjus pastangas, jis vėl išskėlė bures tiesiam kursui į skautybės idealus, į lietuviškas uostas. Algimanto laivo įgula, išaugusi iki 30 vyrų, šiuo metu sėkmingai traukia pirmyn jūrinio skautavimo keliais, vadovaujama patyrusio laivo vado ps. Alfonso Alčiausko.

... Į naują stovyklos baznyčią po atviru dangumi susirinko

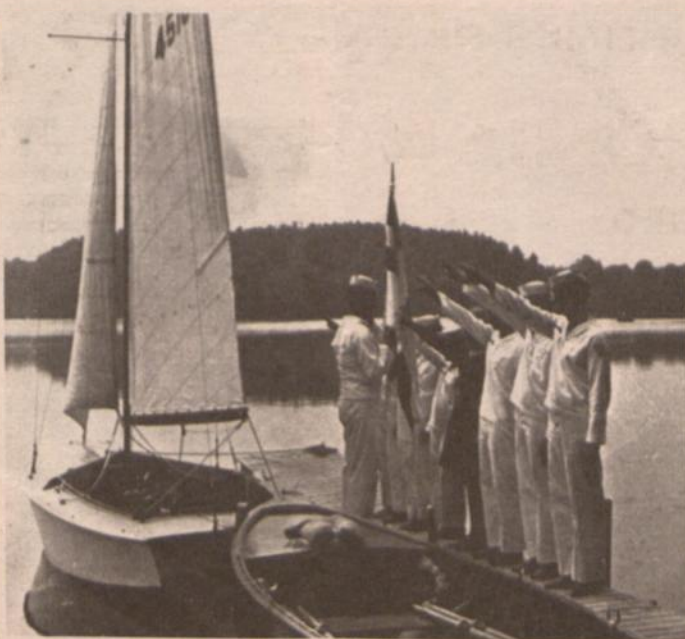
virš 400 stovyklautojų, daugybė aplankyti atvykusių tėvelių, svečių ir vadovų-vių, kurie nuolat stovyklauti negalėjo. Prieš pat altorių išsirikiavo L. K. Algimanto laivas. Jo priekyje išsiskleidė kūmų ps. S. Regienės ir j.s. Br. Juodelio laikoma L. K. Algimanto laivo vėliava, šventinama stovyklos kapeliono ps. kun. Algimanto Kežio. Baltame vėliavos šilke švietė Lietuvos trispalvė, jūrų skautų ženklas jūrinio kryžiaus centre, šūkis: "Dievui, Tėvynei ir Artimui" ir antroje pusėje: L. K. Algimanto Laivas.

-- Brangūs jūrų skautai! Kaip necenatas aš galėjau suteikti šiai vėliavai formą, kapelionas jai suteikė šventinimus, tačiau tik jūs galite jai suteikti garbę, -- vėliavos mecenatas Algis Regis, senj., su linkėjimais gyventi ir dirbti šios vėliavos simboliams įteikė pašventintą vėliavą Algimanto laivo vadui.

-- Būsime geri lietuviai amžinai! -- nuskambėjo vėliavą gavusių algimantėnų šūkis.

Miško aldas pakartojo tuos žodžius ir jei jie bus šaukusiųjų išlaikyti, -- mecenatų ir vadų pastangos liks prasmingos.

Atlikus "Šarūno", "Gražinos" ir "Vaivos" stovyklų bendrą vė-

Jūros Diena liepos 9 Rako stovyklavietėje. Prieš naują laivo vėliavą įžodį duoda: V. Endriulaitis, L. Žeimys, R. Ramanauskas, Rob. Ramanauskas, S. Viščius ir R. Daržinskas.

Br. Juodelio nuotrauka

liavų pakėlimą prasidėjo Jubiliejinė Jūros Diena. Sunauja vėliava prie ežero žygiavo Algimanto laivas, Seserijos jūrų skautų "Nidos" laivas su jūrų skautų skyriaus vedėja s. Zita Dūdėniene priešakyje, "Prezidento Smetonos" įgulos jūrų budžiai, kiti skautai-tės, svečiai ir va-

dovybė. Ežero pakrantėje laukė vyriausio stovyklos vandens užsiėmimų viršininko jūrų budžio v.v. R. Kunstmano išrikiuotas laivynas.

-- Oriakai, sukiet propelerius! Trūksta vėjo būriavimui, -- šaukė linksmy plaučių brotelis, žiūrėdamas į aukštastie-

bės "Vėtros" burlaivį. Deja, propeleriai nepasirodė ir reikėjo laukti vėjelio papužiant.

-- Algimanto laivas ramiai. Vėliavą ežere krikštyti! -- nuskambėjo jūros dienos programą vedančio ps. A. Alčiausko komanda. Vėliavnešis G. Vidžiūnas nuo liepto panėrė naujos laivo vėliavos kampą į ežero vandenį, tuo simbolizuojant jūrinio skautavimo pareigojimus.

Trumpą pagrindinį šventės žodį tarė LSB Jūrų Skautų Skyriaus vedėjas j.s. Br. Juodelis, pabrėždamas jūrinio skautavimo prasmę ir šios dienos svarbą Algimanto laivui. Čia paaiškėjo, kad Algimanto laivo vėliavos kūmų buvo pakviestas prieš 45 metus šį laivą Kaune įkūręs ir jam vadovavęs sktn. dr. Julius Jurgelevičius - Jurgėla. Labai apgailestavo negalėjęs atvykti, Brolijos jūrų skautų steigėjas atsiumė šį sveikinimą:

"... Būkite tikri, kad tomis dienomis dvasia būsiu su jumis, su broliais jūrų skautais, kurie net kitapus kelių okenų tęsia kauniečių kukliai pradėtą jūrų skautybės darbą, kurio šiandien Lietuvoje išlaikyti okupantas neleidžia. Vėl grįžta jaunystės dienų veiklos prisiminimai, energija, iniciatyva, drąsa, lietuvišbė. Tikėdime, kad jūsų taip veikliai tęsiama tradicija dar galės sugrįžti Lietuvon ir gaivinti jūros meilę tautos gerovei. Budėkite! Gero vėjo jums linki --

Pirmojo Vandens Skautų "Algimanto" laivo, 18-tos draugovės vadas Julius Jurgėla".

Su šiuo sveikinimu buvo perskaitytas ir Jubiliejinės Jūros Dienos metu gautas telefoninis sveikinimas iš Brolijos jūrų skautų eilių ugdytojo, jų ilgamečio vado, jūrų kapt. sktn. P. Labanausko:

"Dėl spaudos draudimo Lietuvoje dr. V. Pietaris buvo Atlante, kai jo knyga "Algimantas" pasirodė Amerikoje. Algimantas būtų gal buvęs užmirštas, jei ne dr. V. Pietaris. Čia atsiranda daug Pietarių šioje mūsų stovykloje, taip reikalingų priekštūmantiems Lietuvos praeitį gražesnei tėvų žemės atečiai".

Buvęs algimantėnas Povilas Labanauskas

Algimantėnus nuoširdžiai sveikino ir LSB V.S. v.s. VI. Vijelkis, linkėdamas būti ne tik gerais jūrų skautais, bet ir gerais lietuviais.

Šeši broliai kandidatai į jūrų skautus: V. Endriulaitis, R. Ramanauskas, Rob. Ramanauskas, L. Žeimys, S. Viščius ir R. Daržinskas išsirikiavo ant liepto. Įžodžiui prie brolių prisijungė ir viena jūrų skautė, parodant darnų Seserijos ir Brolijos bendravimą. Pakilo rankos įžodžio salitui, nuskambėjo skautiška priesaika, patvirtintą vėliavos pabučiavimu ir vyriausio skautiško laivyno vadovai s. Z. Dūdėnienė ir jūrų sktn. Br. Juodelis užrišo naujus kaklaraiščius. Tėvynės mazgo užrišo LSB VS V. Vijelkis, gerojo darbo, -- tuntininkas ps. M. Jakaitis, laivo vadui ps. A. Alčiauskui prisegant ženklelius. Įžodį davusių brolių jūrų skautės papuošė laukų gėlytėmis, o savąją sesę pasiūbavę nuo liepto paleido į vandenį, pagal laivo tradicijas.

Laivų parodą vedė stovyklos burlaivis "Vėtra" vedamas v.v. R. Kunstmano. Jį sekė neseniai pakrikštyta keturirklė "Naro" valtis, vedama valtininko Prano Skvirblio. Jūrų skautės prisijungė su savo trimis dvivietėmis "Klepperio" baidarėmis. Paskutinis "kreiseris" buvo dingė, energingai irkluojama narsaus bebro A. Ramono.

Parodą priimti ant liepto susirinko Seserijos V.S. v.s. M. Jonikienė, V.S. V. Vijelkis, rajono vadas v.s. V. Tallat-Kelpša, s. K. Cijūnėlis, v.s. B. Gurėnas, v.s. V. Statkus, ps. M. Jakaitis, ir visa stovyklų vadovybė.

-- Žuvusius salitui gerbk! Žuvusiems vainiką leisk! -- nuo "Vėtros" atplaukė kapitono komanda ir sunkus ažuolo lapų vainikas nuslinko į ežero gelmes Neptūno karalystėje likusių pagerbimui. Vadovybė irklais pagerbė laivą pasuko prieplaukos link.

-- Algimanto laivas pasiruoš

baidarių regatai! Baidarės jau prie starto ir per minutę algimantėnai lieka tik su maudymosi kelnaitėmis. Trys poros brolių griebė irklus, o likusieji šoko į maudyklės bangas. Pirmą vietą regatoje laimėjo Gintaras Čepėnas ir Vytautas Čekanaivičius.

45 metų Jubiliejinę Jūros Dieną algimantėnai, jūrų budžiai ir vadovybė užbaigė iš stovyklos pasiunčiant sveikinimus s. dr. Julijui Jurgėlai ir j.s. P. Labanauskui.

B.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITES PRADŽIA SYDNĖJUJE

Pavergtųjų tautų komitetas, liepos 17 d., šeštadienį, pradėjo šių metų pavergtųjų tautų savaitę, kuri yra trečia iš eilės, važiutųjų demonstracija per Sydnėjaus priemies sėjus: Burwood, Auburn ir Paramatta. Šiam reikalui buvo specialiai dekoruoti sunkvežimiai (8), kurie turėjo atkreipti gyventojų dėmesį į komunizmo pavojų. Tuose priemiesčiuose išdalinti lapeliai apie pavergtųjų tautų savaitę ir sovietines vergų stovyklas. Važiavimas pradėtas iš Bankstowno, todėl vietoje gyvenantieji lietuviai aktyviai rėmė šią demonstraciją.

Kitą dieną -- sekmadienį po pietų ilga rikiuotė pavergtųjų tautų su savom vėliavom ir pasipuošę tautiniais drabužiais žygiavo per istorinį Sydnėjaus centrą į Town Hall, kur įvyko oficialus pavergtųjų tautų atidarymas. Prie nežinomojo kareivia paminklo, kuris yra gatvės viduryje, eiseną sustojo. Čia kunigas Gaidelis sukalbėjo maldą už pavergtas tautas ir Pavergtųjų Tautų Komitetą padėjo vainiką. Town Hall įvykusiose išskilmėse kalbėjo K. Anderson -- ministras mūtų reikalams, Pram-Kim -- Phuong -- Vietnamo respublikos ambasadorius, V. Gair -- senatorius, atvykęs iš Brisbanės, A. W. A. Laing -- buvusių karių (R. S. L.) organizacijos atstovas ir O. Rozitis -- latvių konsulas iš Melbourne.

Didelių ovacijų susilaukė Vietnamo ambasadorius. Latvų konsulas prisiminė Pabaltijo valstybių Anglijos banke pasidėtą aukšą ir neteisėtą Sovietų pretenzijas į jį.

Toje pačioje salėje, pakraščiuose buvo išdėstytos pavienių tautų tautodailės parodėlės

Rs.

BOSTON

JAUNIMAS JUNGIASI Į VISUOMENINĮ DARBĄ

L. B. Bostono apylinkės pirmininko A. Matjoskos sukvieisti jaunimo organizacijų atstovai išsirinko Bostono L. B-nės Jaunimo sekcijos valdybą iš šių asmenų: A. Martišauskas -- pirm. (vyčių), G. Čepas -- vicepirm. (jūrų skautų), G. Karosaitė -- sekret. (skautų akad.), B. Banaitis -- ižd. (skautų).

Nariai: R. Girnius (ateitininkų), A. Lapšys (Studentų Sąjungos skyr.), K. Žygas (šviesa-Santara), G. Vaičaitis (Neo-Lithuania), A. Lingertaitis (studentų).

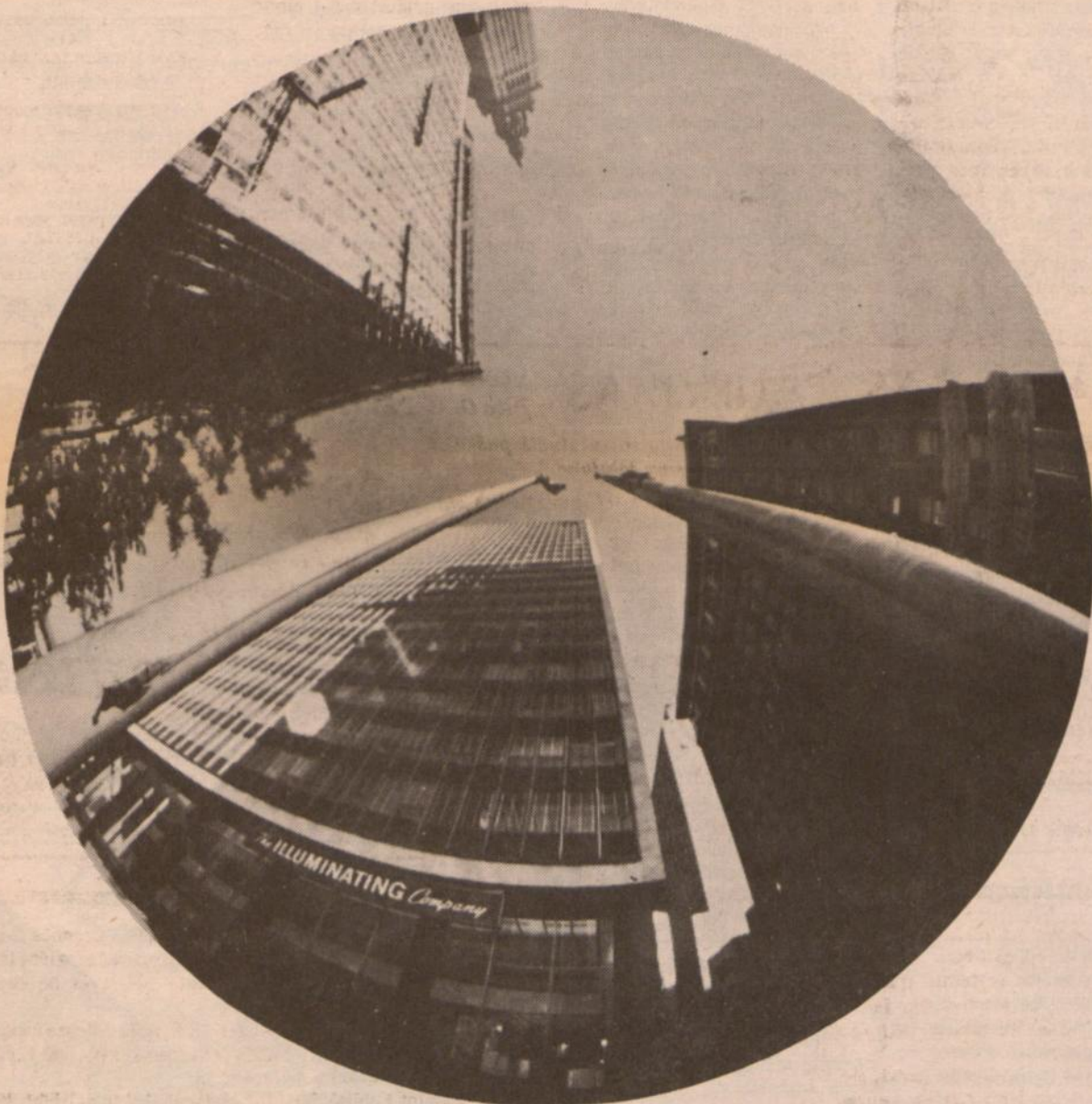
Lituanistinės mokyklos paramai valdyba paskyrė \$50.00 auką.

Tragiško birželio įvykių minėjimas dėl negausaus atsilankymo davė nuostolių \$60.00.

Tautos šventės rugsėjo 8-tosios minėjimas įvyks Lietuvių Piliečių Klubu salėje rugsėjo 17 d. (sekmadienį). Kalbės Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas.

J. V. S.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Mūsų
gamyba
auga

(Jūsų išlaidos mažėja)

1940 m. mes aptarnavome 293.341 miesto gyventojus Clevelande -- Šiaurės Rytų Ohio.

1966 m. mes aptarnavome 570.511 miesto gyventojus.

Toks 94% pakilimas klientais pareika-

lavo daugelio milijonų dolerių investicijų į naujas jėgaines ir medžiagas. O vistik per tą laiką elektros vieneto kainos vidurkis sumažėjo 28%.

Nenuostabu, kad dabar kiekvienas gyvena patogiau elektros dėka... arba gyvena.

The ILLUMINATING Company
An investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation

ATLANTO RAJONO SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Š.m. birželio mėn. 24-25 d.d. Maironio Parke, Shrewsbury, Mass. prie pat Worcester, įvykusioje rajono skautų sporto šventėje dalyvavo skautai ir vilkiukai iš Bostono, Brocktono, Providence, Hartfordo, New Yorko ir Worcesterio ir sesių komandos iš Elizabetho, N.J., New Yorko, Hartfordo ir Worcesterio. Šventė sutraukė virš 100 sportininkų ir daug svečių, kurie praleido savaitgalį kartu su skautišku jaunimu.

Šventę atidarant, pakėlus vėliavas, suvažiavusius sveikino "Nevėžio" tunto tuntininkas v. s. P. Molis, Skautų Tėvų Kom. Pirm. J. Palubeckas, Maironio Parko Viecpirm. J. Pipiras, Lietuvių Piliečių Klubų sekretorius -- J. Skvikla, Rajono Vadeivės atstovė ps. R. Lora ir Rajono Vadeiva s. J. Starėnas.

Daugiausia taškų surinko Bostono vienetas -- 63 ir jam atiteko rajono pereinamoji taurė. Antrą vietą laimėjo Worcesterio vienetas surinkęs 58 taškus, trečią vietą -- Hartfordo vienetas -- 50 taškų, ketvirtą vietą New Yorko vienetas -- 19 taškų ir penktą vietą Providence vienetas, surinkęs 11 taškų.

Sesijų rungtynėse pirmą vietą laimėjo Hartfordo vienetas surinkęs 21 tašką ir antrą vietą New Yorko vienetas surinkęs 15 taškų.

Pirmas vietas laimėjusiems buvo įteiktos taurės su specialiu skautų sporto šventės įrašu, o taip pat specialus pažymėjimas. Laimėję antras vietas gavo specialius sporto šventės pažymėjimus. Taurės ir pažymėjimus laimėtojams įteikė v. s. P. Molis ir ps. R. Jakubauskas. Rajono pereinamąją taurę, kurią šiemet antrą kartą iš eilės laimėjo Bostono "Žalgirio" tun-

to skautai, tūtininkui s. Č. Kiliuliui įteikė Rajono Vadeiva s. J. Starėnas.

Kai kurios taurės skautų sporto šventei buvo padovanotos atskirų organizacijų ir asmenų. Jiems priklauso nuoširdi padėka. L.S.B. Vyr. Skautininko v. s. V. Vijeikio padovanota taurė atiteko Worcesterio jaunių krepšinio komandai, Maironio Parko taurė -- Bostono senjorų krepšinio komandai, Lietuvių Piliečių Klubo -- Bostono senjorų tinklinio komandai, p. C. Tagman -- New Yorko jaunių tinklinio komandai ir Worcesterio Akademikų Skautų Skyriaus -- New Yorko sesių tinklinio komandai.

A. Glodas neša kamuolį rungtynių metu.

Skautų sporto šventės rengėjai, Worcesterio "Nevėžio" tuntas vad. v. s. P. Molio, su pagalba tunto vadovų ir kai kurių kitų, ps. A. Glodo, ps. R. Jakubausko, ps. A. Pranckevičiaus, s. Č. Kiliulio, s. J. Starėno, sl. A. Geminto, v. sl. R. Marcinkevičiaus, sl. E. Markevičiaus, sl. V. Baziliausko, sl. D. Glodo, sl. K. Gedminto ir padedant skautų tėvams ir sesių "Neringos" tunto vadovams, vad. tuntinink-

Worcesterio "Nevėžio" tunto skautai ilsisi po varžybų.

kės ps. D. Marcinkevičiūtės, nešė visą šventės organizavimo našą. Daug talkininkavo Rajono Vadeivos; s. L. Milukienė ir s. J. Starėnas, o pačios šventės metu vadeivės atstovė ps. R. Lora, ps. B. Zdanienė ir ps. B. Aleksandravičienė.

Šeštadienio vakare Worcesterio brolių ir sesių bendromis jėgomis buvo pravesta Joninių laužas su vaidinimu. Po to buvo šokiai.

Sporto šventė praėjo labai gražiai, nuotaika buvo tikrai skautiška ir jaunųjų tarpe matėsi didelis noras kitais metais vėl skaitlingai į ją susirinkti. Šiemet sporto šventė pasižymėjo dideliu skaičiumi ne tik tauto brolių, bet dideliu skaičiumi sesių ir vilkiukų.

Šventė buvo užbaigta himnais. Užbaigimo, proga nuoširdžiai padėkoti Maironio Parko vadovybei už globą ir tėveliams už paramą. Po daugelio sveikinimų ir linkėjimų, sporto šventė uždarė "Nevėžio" tunto tuntininkas v. s. P. Molis padėkodamas visiems ir atsisveikindamas iki sekančios skautų sporto šventės Maironio Parke.

P.

PABALTIEČIŲ ŽAIDYNĖS

Šį savaitgalį, liepos 29-30 d. į Chicago suvažiuoja lietuviai, latviai ir estų sportininkai, dalyvauti 1967 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Lengvosios Atletikos, Plaukymo ir Lauko Teniso Pirmenybėse.

Pabaltiečių varžybų rėmuose bus pravestos ir 1967 m. Š. A. Lietuvių Plaukymo (visų klasių) ir vyrų bei moterų lengvosios atletikos pirmenybės. Lauko tenise ir jaunių (16-18 m.) lengvojoje atletikoje vyks tik pabaltiečių pirmenybės.

Pirmenybes vykdys latviai, kurie patys labai stropiai joms ruošiasi. Iš lietuvių pusės apart chigagečių, gausiai rengiasi dalyvauti Clevelando ir Toronto sportininkai.

VARŽYBŲ TVARKARAŠTIS:

Lengvoji atletika vyks žinomame Hanson Park stadione, North Central Ave. ir Fullerton kamps. Šeštadienį liepos 29 d. nuo 1:00 val. iki 5:00 val. po piet. Sekmadienį -- nuo 10:00 val. ryto iki 1:00 val. po piet. Lauko tenisas vyks tame pačiame Hanson Parke, šeštadienį nuo 10:00 ryto iki 7:00 val. vakaro; sekmadienį -- nuo 10:00 val. ryto.

Plaukymas vyks tik šeštadienį, Eckhart Park baseine, 1340 W. Chicago Ave., nuo 1:30 iki 6:00 val.

LIETUVIŲ - UKRAINIEČIŲ VARŽYBOS

Birželio 24-25 d. Chicagoje įvykusiose II-se Lietuvių - Uk-

rainiečių Lengvosios Atletikos ir Futbolo varžybose lietuvių vyrai įveikė ukrainiečius lengvojoje atletikoje 83:43 ir mūsiškės moterys 68 1/2 : 29 1/2.

Futbole, tradiciniai stiprūs ukrainiečiai nugalėjo mūsų rinktinę 3:1. Mūsų rinktinę sudarė Chicago LFK Lituanicos komanda papildyta keliais žaidėjais iš New Yorko tleto. Mūsiškiai šį kartą pasirodė stipriau negu pernai, kada buvo pralaimėta net 6:0.

Papildomose draugiškose jaunųjų futbolo rungtynėse LFK Lituanicos jauniai tik po pratesimo buvo priversti nusileisti Chicago ukrainiečiams 2:1.

Pasitaikęs labai blogas oras gerokai sugadino visą varžybų eigą. Pirmą dieną buvo visiškai "išlytos" lengvosios atletikos varžybos ir prisiėjo visą programą sugrąžinti į antrą dieną, kur permirkusiame ir purvina stadione sunku buvo ką nors geresnio atsiiekti.

Mūsų vyrų ir moterų lengvatlečių rinktinė susidėjo iš 10 vyrų ir 10 merginų susirinkusių iš Chicago, Clevelando ir Toronto.

Dalia Jurgaitytė (Clevelando Žalbas) pasiekė iškiliausią pasekmę moterims, nusiviedusi ietį 112'-4" (34,24 m.), kas yra naujas Š. A. Lietuvių rekordas, vienintelis šiose varžybose.

Vyrų klasėje iškiliausią pasekmę pasiekė ukrainietis P. Kurylas, 100 m. prabėgęs per 11,2 sek.

Nežiūrint blogų sąlygų, buvo pagerinti 5 varžybų rekordai.

Varžybose kiekvieną tautybę galėjo atstovauti nedaugiau kaip 4 dalyviai kiekvienoje rungtyje, iš kurių po 2 geriausią pasirodę dalyviai iš kiekvienos tautybės buvo vertinami taškais, pagal tarptautinę lentelę: I vieta -- 5; II -- 3; III -- 2; IV -- 1. Vienok individualiniame vertinime dalyviai buvo atžymėti pagal užimtą vietą.

Varžybas vykdė lietuviai, per specialiai sudarytą komitetą, vadovaujamą Jono Bagdono. Futbolo rinktinės sudarymu rūpinosi R. Kožėnas, lengv. atletikos -- A. Bielskus.

Bendras taškų santykis vyrų klasėje: Lietuviai 83, ukrainiečiai 43.

Iškiliausios pasekmės (pagal tarptautinę daugiakovę lentelę): 1) P. Kurylas (U) -- 100 m bėgimas 11,2 sek. -- 834 pt.; 2) E. Aleksejūnas (Ara) -- 200 m bėgimas 22,8 sek. -- 794 pt. 3) A. Motiejūnas (Žalbas) -- 200 m bėgimas 23,2 sek. -- 721 pt.; 4) E. Šilingas (Neo-Lithuania) -- šuolis į aukštį 5' - 9" -- 717 pt.; 5-6) E. Aleksejūnas ir A. Motiejūnas -- 100 m bėgimas 11,6 sek. -- 707 pt.

Bendras taškų santykis moterų klasėje: Lietuvaitės 68 1/2, ukrainietės 29 1/2.

Iškiliausios pasekmės (pagal tarptautinę vertinimo tabelę): 1) D. Jurgaitytė (Žalbas) -- ieties metimas 112'-4" -- 756 pt.; 2) I. Šneikutytė (Neris) -- šuolis į aukštį 4'-8" -- 745 pt.; 3) M. Harhaj (U) -- rutulio stūmimas 32'-11" -- 670 pt.; 4) J. Klimaitė (Aušra) -- rutulio stūmimas 31'-4" -- 635 pt.; 5) S. Tomaszewska (U) -- ieties metimas 89'-9" -- 624 pt.; 6) K. Vaidaitė (Žalbas) -- 80 m kliūtinis 14,3 sek. -- 617 pt.; 7) J. Klimaitė (Aušra) -- ieties metimas 88'-0" -- 614 pt.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

LIETUVIŲ KUNIGŲ SEIMAS IR LIETUVYBĖ

Sv. Tėvas ir Vatikano II susirinkimas skyrė daug dėmesio ir įvedė daug pakeitimų liturgijoje gimtosios kalbos labui. Šie pakeitimai visur sukėlė gily entuziazmą. Deja, to entuziazmo nematyti Amerikos lietuvių parapijose. Čia nutiko kažkas priešingo. Jei į lotynų kalbą laikomas pamaldas lankėsi lietuviai ir nelietuviai, tai iš lietuviškų pamaldų iširpo kitaip kalbantieji ir bažnyčios geroi ištuštėjo. Kai kuriose lietuvių parapijose buvo įvestos ištais angliškos šv. mišios, kai kur (pvz. Mont Carmel, Pa.) paskirtas jau kitatautis klebonas, nemo-kas lietuviškai.

Šiai lietuviybės nykimo problemai lukštenti bus skirta gana daug laiko Lietuvių Kunigų Vienybės Seime, kuris šaukiamas š. m. rugpjūčio 23-24 dienomis New Yorke. Kun. V. Pikturna ir kun. V. Budreckas referuos liturginius pakeitimus lietuviškose pamaldose, o mokytojas Vaclovas Čižiūnas paaiškins lietuviams kunigams, kodėl Amerikos lietuvių nemėgsta savų parapijų ir pamaldų sava kalba, o lankosi tik į kitataučių bažnyčias.

Kadaise lietuviai juodardbiai puslėtomis rankomis krovė plytas savų maldos namų pamatams, garsiai lietuviškai giedojo litanijas ir rožančius, o dabar pasitenkina angliškomis šv. mišiomis. Kai viena ar kita garbinga parapija mirė lietuvių, retas iš lietuvių parapijiečių sudeja-vo, niekas nesikreipė į vys-

kupą, kad bažnyčioje vėl skambėtų lietuviškos giesmės, lietuviškai būtų sakomi pamokslai ar lietuviškai būtų laikomos pamaldos. Jokių būdu negalima aiškinti, kad lietuviai nutolo nuo bažnyčios apskritai. Ne, jie nutolo tik nuo lietuviškos bažnyčios, nuo savų parapijų, kurias kruvinu prakaitu įkūrė jie patys ar jų tėvai.

Ši problema labiausiai rūpi lietuviams kunigams ir klebonams ir tą problemą lietuvių pasauliečiai padeda mi jie studijuos savo šių metų seime. K. L. J.

Paryžiaus leidykla LA TABLE RONDE (40, rue Bac, Paris 7-e, France) išleido knygą EGLISES DU SILENCE (Tylosios Bažnyčios). Tai protestantų teologo prof. Jean G. H. Hoffman veikalas, svarstas religijos padėtį Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Rytų Vokietijoje, Rūmuniijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Vengrijoje. Iš 250 knygos puslapių 46 paskirti Baltijos kraštams. Kaina 14.50 frankų. (E.)

MALE

ASSISTANT FOREMAN
EXPERIENCED IN TUBE BENDING.
STEADY WORK.
ULTRAMETL
WENSO RD.
BEDFORD, OHIO

(82-84)

MACHINISTS

MANY OPENINGS AT ALL LEVELS
REQUIRED TO PRODUCE PRECISION MECHANISMS IN WESTBURY,
L. I. N. Y. SMALL FIRM-TOP
WAGES. 516 -- 997-7525.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2808 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 -- Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 -- Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 -- Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribovskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Atlanto rajono skautų sporto šventės atidarymas. Stovi iš kairės: J. Starėnas, P. Molis, G. Aleksandravičienė, R. Lora, Jan-kauskienė ir B. Zdanienė.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* **PRANAS BASTYS**, Dirvos redakcijos igaliotinis Toronte, praeitą savaitgalį lankėsi Clevelande ir buvo Vilties draugijos pirm. Al. Laikūno ir ponios svečiu. Ta proga jis buvo atsilankęs ir Dirvos redakcijoje, kur buvo aptarti tolimesni bendradarbiavimo Dirvoje ir kt. klausimai.

* **OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ D-JOS** valdyba liepos 21 d. posėdžiavo savo pirm. dr. H. Brazaičio namuose. Buvo svarstomi artėjančio gydytojų suvažiavimo Clevelande reikalai. Posėdin buvo pakviesti ir lietuvių spaudos atstovai.

* **CLEVELANDO VASAROS ORKESTRAS**, patiekęs eilę lengvosios muzikos koncertų, savo liepos 26 d. koncertui parinko Čaikovskio ir Rachmaninovo kūrinius. Piano solo gros pianistė Eunice Podis.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO GEGUŽINĖ

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu vadovybė, siekdama savo narių bei svečių darnaus tarpusavio bendravimo, kiekvienais metais suruošia keletą savybinių parengimų. Žymiausias Klubu parengimas — gegužinė rengiama vidurvasarį.

Lietuvių Klubu rengiama gegužinė įvyks rugpjūčio 13 d., sekmadienį, St. Joseph Parko erdvoje aplinkoje. Pradžią 11 val. Gegužinei šiais metais parinkta ypatingai patogi vieta, netoli nuo Clevelando centro, be klaidžiojimų pasiekiamą važiuojant rytiniu greitkelio (90), Euclid Avenue arba Chardon Road iki Bishop Road, pasukus dešinėn tuo keliu važiuoti iki White Road ir pasukus kairėn tuo keliu važiuoti iki gegužinės vietovės, St. Joseph parko.

Klubu vadovybė ruošia įdomią pramoginę programą, vertingus laimėjimus, jaunimui ir vaikams, įvairias žaidynes su laimėjimais. Veiks lietuviškų valgių bufetas ir baras. Alus, visiems veltui. Svečių nuotikų praskaidrinimui visą laiką gros gera muzika.

Kadangi Lietuvių Klubu tradicinė gegužinė ruošiamą tik savo nariams bei jų jų šeimoms, įžanga gegužinėn tik su Klubu nario kortelėmis, kurias galima

Clevelando lietuviai su plakatais ir vėliavomis Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime Clevelande liepos 17 d.

įsigyti Lietuvių Klube darbo valandomis pas baro tarnautojus. Asmenys, norintieji dalyvauti gegužinės parengimuose, bet neturį nario kortelių, prašomi jas įsigyti iki gegužinės išvakarių.

Gegužinė įvyks bet kokiam orui esant, nes ten randasi patogios ir erdvios dengtos patalpos. Erdvi vietos automobiliams pastatyti. (Sk.)

* **VYRESNIO AMŽIAUS MOTERIS**, neseniai apleidusi ligoninę, skubiai ieško apsigyvenimui kambario. Laikinai reikalinga priežiūra. Skambinti 531-0284 po 6 val. vak. (80-83)

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.
3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components KELLER-HYDROTEL
Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours

8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

Lietuviai skautai Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime Clevelande.

IR KIWANIS PAMINĖJO

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Greta kitų minėjimų, ir Kiwanis International organizacijos šiaurietinės Clevelando dalies klubas liepos 20 dieną savo savaitiniame susirinkime YMCA patalpose paminėjo Pavergtųjų Tautų Savaitę, pasikvietęs kalbėtoju adv. Juliją Smetoną.

Kiwanis klubai, veik pasaulinio masto organizacijos, gyvuoja didesniuose miestuose po keletą. Organizacija susideda iš įvairių profesionalų, pramonininkų, bankininkų, mokytojų ir kitų suinteresuotų savo apylinkėje vykdomo viešos gerovės. Klubas laiko savo susirinkimus kas savaitę, ketvirtadieniais; jam priklauso tos plačios apylinkės keletas lietuvių. Klubu vadovybė į kiekvieną susirinkimą pasikviečia koki nors žymesnį asmenį padaryti platesnį pranešimą.

Juliaus Smetonos kalba buvo taikoma nušviesti amerikiečiams komunistų klastingas priemones žmones klaidinti, esančias santvarkas pasalingais būdais griauti ir tuo visuomet pasinaudoti. Taip labiausia yra suklaidinami amerikiečiai, kurie rodo palinkimo santykiams su sovietais, nors komunistų visi pasimojimai linkę suirutės sukelti visą paversti jų paklausančių nelaimi.

Kalbėtojas supažindino dalyvius su knyga "War Against God in Lithuania", kurios keliolika egzempliorių vėliau dalyviai nusipirko.

Susirinkime dalyvavo ir pianistas Antanas Sme-

tona, pastaromis savaitėmis viešis Clevelande pas tėvus.

Adv. Smetoną pristatė Kiwanis narys Dr. A. Blaskevičius (Juozo Blaskevičiaus sūnus).

Įdomi tos organizacijos susirinkimų tvarka: pradedama sugiedant "My Country 'Tis", ir paskiau dar vieną kitą dainą; vienas pakalba maldą. Organizacijos reikalai pravedami trumpai; papietaujama ta pačia proga, nes vistiek reikia eiti kurnorspietauti. Paskiau pristatoma dalyvaują kviesti svečiai ir seka paskaita arba šiaip pranešimas. ksk

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Ką tik išleistas naujas lietuviškų dainų rinkinys "SU DAINA". Iki šiol buvusios panašių rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Naujas rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant gerio popieriaus. Dainas surinko Gražina Šimukonienė. Rinkinyje yra 392 populiarios lietuviškos dainos. Platus stovyklės dainuojamų dainų skyrius. Rinkinio kaina 2 dol. Šį naują, patrauklų ir naudingą lietuviškų dainų rinkinį galima įsigyti Dirvoje, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

* **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gaunate kreipdamiesi į **Z. Obelenį tel. 531-2211.**

* **Prieš atnaujinami** savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami **V. Giedraičiui tel. 944-6835.**

* **MARTYNO JANKAUS** Maž. Lietuvos patriarcho, monografija jau pasirodė pas lietuviškų knygų plintojus.

Veikalą spaudai paruošė Pr. Alšėnas, išleido J. J. Bachunas. Su daugeliu iliustracijų skoningai atspausdino Vilties spaustuvė.

Leidinį galite įsigyti ar užsisakyti paštu per Dirvą, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Kaina — minkštais viršeliais — 3 dol. Kietais (su aplanku) — 4 dol.

Užsakant paštu, prašome pridėti 25 c. pašto išlaidom.

expo67

MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai dideli patogūs kambariai su virtuve. \$10.00 dienai už kambarį su dviguba lova.

Ir vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus smėlėto ežero. Prašom užsisakyti iš anksto. A. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal 32, Quebec, Canada. Tel. 366-8528.

EXPO 67 — KAMBARIAI

USA pusėj nuo Montrealio ARTI PARODOS

nesiekiant miesto susigrūdimui. Kambarys dienai \$6.00 vienam ir po \$2.00 sekantiems šeimoje.

VIRTUVĖ-SALDYTUVAS

Užsisakykite:

Leonas
644 Laurie Cr.
Greenfield Park
P. Q., Canada
Tel.: 671-8893.

"EXPO 67" MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai, dideli patogūs kambariai su virtuve, šeimoms ir pavieniams. \$10.00 dienai už kambarį su dviguba lova.

Vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie gražaus didelio smėlėto ežero. Prašom užsisakyti iš anksto. A. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal 32, Que., Canada. Tel. 366-8528.

JUDINA LIETUVOS REIKALUS

Tragiškųjų birželio įvykių minėjimo metu buvo priimta ir pasiūsta rezoliucija vyriausybės nariams, Indianos senatoriams ir distrikto kongresmanui R. J. Madenui. GARY POST TRIBUNE š. m. birželio 17 d. atspausdė žinutę iš Washingtono kad kongr. Ray Maden, D. — Gary, pasakė: "Rusija turi atsitraukti iš Lenkijos, Slovakijos, LIETUVOS, Rumunijos ir Vengrijos, jei nori, kad Izraelis grąžintų užimtas žemes arabams. Maden yra pasirašęs šią rezoliuciją įnešti į kongresą ir prašyti JAV iškelti šį žmonių laisvės klausimą nepaprastoje UNO sesijoje" — pažymi laikraštis.

Kongresmanas Ray J. Madenas yra nuoširdus lietuvių draugas ir ne pirmą kartą judina Lietuvos reikalus. (aj)

* Nuo liepos 1 d. Lietuvių Informacijos Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, jau yra atidaras, Jame vasaros metu dirba žinoma jaunimo veikėja, Rūta Domarkaitė. LIC valandos yra: nuo ryto 9 iki 5:30 po pietų. LIC telefonas yra: 436-6585.

Skaityk ir platink DIRVĄ

Clevelandietė Leonora Šenbergaitė liepos 15 d. susituokė su Rimantu Gailem iš Toronto. Šalia stovi pamergės L. Kasperavičiūtė ir N. Sabataitytė bei artimieji. V. Bacevičiaus nuotrauka

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamės oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763
936 East 185th St. KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LB II-sios RINKIMINĖS APYGARDOS TARYBOS NARIŲ PAREISKIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinktieji nariai, gyvenę Chicagoje ir apylinkėse, š.m. liepos 19 d. apsvaistė kai kurių Amerikos lietuvių sportininkų kelionės į okupuotą Lietuvą klausimą ir nutarė lietuvių visuomenei pranešti:

1. Tos kelionės organizatoriai ir dalyviai nesilaiko Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos laisvinimo veiksmų nutarimų dėl santykių su pavergta tauta -- neturėti jokių ryšių su Lietuvos okupantu ar jo pareigūnais -- ir ardo lietuvių vieningą nusistatymą kovoje dėl Lietuvos laisvės.

2. Organizatoriai ir dalyviai šia organizuota keltone pasitarnaus Lietuvos okupantui, suteikdami jam pripažinimą, ir kartu giliai pažeis tuos tautiečius, kurie nešioja viltį susilaukti paramos iš svetur gyvenančių lietuvių, nes dabar pamatys, kad jau ir tremtinių vaikai bendrauja su okupantu.

Todėl LB Tarybos nariai šiai kelionei nepriitaria ir iš jos organizatorių bei dalyvių laukia nuo kelionės atsisakymo. Parodykite okupantui ir jo tarnams, kad jų tikslai siekiant šios kelionės yra permatyti, jų intencijos yra suprastos bei atidengtos, jų pastangos mus suskaldyti ir susilpninti yra nėsėkmingos!...

Jei Tarybos narių balsas liktų neišklausytas, tai būtų aiškiai parodyta, kam tos kelionės organizatoriai ir dalyviai patarnaus: nors jie ir turėtų gerų tikslų ir tikėtusi užmegsti ryšius su tautiečiais okupuotoje Lietuvoje, tačiau ji įsiveltų į okupanto užmaskuotus kėslus.

Todėl lietuvių visuomenę prašome šios kelionės neremti, o asmenys, kurie galbūt dėl informacijos stokos ją parėmė, privalėtų savo paramą atšaukti.

Kazys Ambrozaitis, dr. Jurgis Anysas, dr. Steponas Biežis, Teodoras Blinstrubas, dr. Kazys Bobelis, kun. Jonas Borevičius, SJ, Jonas Jasaitis, Vytautas Kasniūnas, dr. Petras Kisieliūnas, dr. Leonas Kriaučiūnas, Tomas Leonas, Bronius Nainys, dr. A. Razma, Dalia Tallat-Kelpšaitė, kun. Ansas Trakis, kun. Kęstutis Trimakas, SJ, Vladas Vijeikis, kun. Vaclovas Zakarauskas.

PAULINAI MIKUCKIENEI

mirus, jos vyrui JUOZUI MIKUCKIUI ir artimiesiems reikiu gilią užuojautą

Augustas Ramanauskas

A. A.

JUOZUI VĖSAI

mirus, žmoną ONĄ ir sūnų VYTAUTĄ su šeima didžiam nuliūdime nuoširdžiai užjaučiame

A. L. Tautinės S-gos
Rochesterio Skyr. Bičiuliai

A. A.

JUOZUI VĖSAI

mirus, žmonai Onai, sūnui Vytautui ir jo šeimai reiškiamu nuoširdžią užuojautą.

M. L. ir J. Lendraičiai

Buv. Studentų Atsargos Karininkų Korp! Ramovė pirmininkui

ats. kpt. JONUI VENCLOVAI

mirus, žmonai ir šeimai reiškiamu gilią užuojautą.

Ramovėnų vardu buvęs Korporacijos pirm.

Dr. V. L. Ramanauskas

PASIRAŠYTA KANADOS IR SOV. S-GOS KONSULARINĖ SUTARTIS

Kanados spauda, garsindama liepos 14 d. Maskvoje abiejų valstybių atstovų pasirašytą konsularinę sutartį, įvairiai ją interpretuoja. Tai liudija, kad nei vienas jų dar nėra susipažinęs su sutarties tekstu ir todėl nežinia, ką toji sutartis reikš "istoriniame žingsnyje Kanados ir Sov. S-gos santykių raidoje" (The Telegram).

Tuo tarpu žinoma tik tiek, kad Kanada nori konsulato Ukrainoje, o Sov. S-ga Montrealyje.

Šalia tos sutarties, tarp abiejų valstybių atstovų vedamos derybos II Pas. karo pasekoje perskirtų šeimų apsiųngimo reikalais. Į šią kategoriją neįeina Baltijos valstybių gyventojai, kadangi Kanada derybose su Maskva Baltijos kraštų neįjungia su Sov. S-gos teritorija.

* DR. STEPONAS BIEŽIS, didelis lietuviškos veiklos veteranas atsiuntė \$25.00 auką Lietuvių Informacijos Centru kartu su sekančiu pasiakymu: "Mūsų apjungtos ir didžiulės pastangos išlaisvinti pavergtą lietuvių tautą vargiai kada nors duos laukiamų sėkmių be stiprios pagalbos išlaisvojopasaulio. Deja, tas laisvasis pasaulis per mažai žino apie lietuvių tautos praeitį, jos kultūrinius įnašus ir pavergimo kančias. Tasai pats laisvasis pasaulis, atrodo, dar mažiau dėmesio kreipia į Lietuvos išlaisvinimo idėją ir svarbą, nors atitinkamomis progomis ir pareiškia lyg užuojautos žodį, bet kol kas niekuo daugiau. O tai greičiausia pareina iš to, kad tas laisvasis pasaulis per mažai žino apie mūsų tautą bendrai paėmus. Tad visai nedvej ojančiai išplaukia svarba ir būtinumas reikalus mums turėti tikrai reikšmingą ir veiksmingą informacijos centrą, kuris tuos trūkumus užpildys. Visa lietuvių patriotinė išeivija, kiek man žinoma, pilnai pasitiki Jūsų įkurtu Lietuvių Informacijos Centru ir pasiruošus jį neatlaidžiai remti finansiniais. Iš savo pusės aš garbingai pasižaduo savo nors kukliu įnašu prisidėti."

• Worcesterio įvykusios lietuvių skautų sporto šventės proga per p. P. Molį Dirvai prisiųstą 10 dol. auką priėmė su dėkingumu.

• Henrikas Žemelis, Margučio vedėjas, staiga susirgo. Guli Swedish Covenant ligoninėje, Chicagoje, kur buvo padaryta skubi vidurių operacija. Vėliau ligonij ištiko plaučių uždegimas. Turimomis žiniomis, ligonis pamažu sveiksta. Sėkmės!

Siuo metu Margučiui vadovauja Petras Petrutis, talkininkaujant Matui Naujokui.

Dr. Antanas Razma iš Wilmington, Ill. ir Jonas Butkus iš Bridgeport, Conn., traukti į premijuotųjų Tautos Fondo (Vliko veiklos finansuotojų) įnašinių sąrašą.

Ta proga T. F. valdyba dar kartą primena ir pa-

aiškina, kad visi tautiečiai yra kviečiami prisidėti prie Vliko darbų aprūpinimo lėšomis kasmet bent dešimties dolerių įnašu. O įnešantiems bent \$25.00, kaip ypatingo įvertinimo ir dėkingumo ženklą, T. F. valdyba užsako ištisiems metams lietuviškąjį Eltos Informacijų biuletenį rinkinį, siunčiamą (kas 10 dienų po 10 psl.) aukotojui asmeniškai. Rinkinius gaunantieji patvirtina, kad tie rinkiniai padeda daug aiškiau matyti Lietuvos ir jos bylos padėties vaizdą, negu tos pačios informacijos išsis k laidžiųjų laikraščiuose. T. F. valdyba kviečia tuo susidomėti. (ELTA)

LIETUVIŲ FONDO NARIAI

Š. m. birželio mėn. Lietuvių Fondas padidėjo šiais naujais nariais: \$350.00 a. a. inž. Mingailo Milo atm. įnašas, \$300.00 a. a. X. asmens atm. įnašas (viešai pavadės prašė neskelbti), \$175.00 a. a. vysk. Prano Brazio atm. įnašas, kurį aukojo ir atstovauja LK Mokslų Akademijos Daytono, Ohio, židiny, \$156.00 a. a. ats. kapt. Jono Venclovo atm. įnašas. Po \$100.00 aukojo: Petras ir Marija Marūnai, Petronėlė Kasparavičiūtė, Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Baltimorės Skyrius, Anelė ir Vincas Gelgūdai, a. a. Dovo Jagomasto atm. įnašas, Povilas ir Stasė Jančauskai, Leonas ir Magdalena Lendraičiai, Povilas ir Sofija Žumbakiai, Vincas ir Ona Čepukaičiai, Stefa ir Vincas Vaičiūnai, Peter ir Anna Davidsonai, a. a. vysk. Kazimiero Paltaroko atm. įnašas, Juozas Ugianskis, Vincas Bagdonas, Lionginas ir Felicija Pliūrai, Juozas ir Bernice Grimsčiai, Petras ir Emilija Kleintotai, a. a. Stepono Dambro atm. įnašas, Mary Wedeikes, Pranas Baluta, Antanas Krausas, kun. Jonas Ruokis, Donatas Buračas, Narcizas Gintalas, Izidorius Giedraitis, Stasys Slabokas, Sophie ir Jonas Milai ir a. a. Juozo Biknevičiaus atm. įnašas.

Tuo pačiu laiku savo įnašus pakėlė: Nežinomojo Lietuvos Partizano įnašas iki \$1,060.16, Nežinomojo Lietuvos Kario įnašas iki \$313.00, P. ir E. Totilų šeima iki \$900.00, Chicago Aukšt. Lituanistinė Mokykla iki \$260.00, a. a. dr. Juozo Petronio atm. įnašas iki \$140.00, J. Davalga iki \$300.00, Stasė ir Kazys Tamošaičiai iki \$200.00. (Sk.)

KREPŠINIO IŠVYKA APLINK PASAULĮ

1966 m. lapkričio 19-20 d.d. Detroito įvykusiame visuotiniame Sąjungos suvažiavime buvo nutarta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties proga, 1968 m. organizuoti III-ja šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės išvyką ir pavesta centro valdybai sudaryti šios išvykos studijinį komitetą.

Komitetas išstudijavo visas sąlygas ir galimybes pasiūlė išvyką aplink pasaulį, aplankant Australijos, Azijos ir Europos žemynus. Centro valdyba ir konferencijos dalyviai (1967 m. birželio 3-4 d.d. Clevelande) šiam pasiūlymui pritarė ir studijinio komiteto nariams V. Adamkavičiui, V. Grybauskui, V. Kleizai, P. Petručiui, Tėvui G. Sabataičiui, SJ, J. Šoliūnui, B. Žemaičiui ir P. Žumbakiui, atlikusiems sėkmingą darbą, dėkoja.

Tolimesniam šios išvykos organizaciniam darbui yra sudaromas komitetas Chicagoje ir jo sąstatas bus paskelbtas netolimoje ateityje. Taip pat sudaromi išvykos garbės ir globos ko-

JOS 65-to VARDADIENIO PROGA

(1902 (+1965) 1967)

A. a. Ona Karpienė, pačiais darbingiausiais savo gyvenimo metais, kada buvo Dirvos administratorė, kada dirbo įvairius mūsų tautinius-visuomeninius darbus, darbuos valdiškose tarnybose, ir važinėjo-lankėsi Lietuvoje. (Mirė rugp. 7 d. 1965 metais).

AŠ BIJAU PASAKYT...

ONUTE... tavo gėlės, apsodintos aplink namus pasigenda tavęs... Antras pavasaris praėjo, ir antra vasara užstojo -- o jos nesulaukia tavęs...

Kaip tikra lietuvaitė, iš pat jaunystės mylėjus gėles, ir savo namus apsodinai, papuošei -- ir kartu su jomis džiaugeisi gyvenimu ir pasauliu...

Magnolija kieme, su kuria, prašydama-ragindama anksti pražydeti, pasitikdavai pavasarius, ir šį pavasarį anksti pasipuošusi dideliais žiedais, laukė tavęs ateinant pasidžiaugti... bet nesulaukė...

Liepsnojančios pavasarinės azalijos, tavo parsivežtos iš šiltų kraštų, išplėtusios šimtus žiedų, lyg akyles ištempusios, tavęs dairėsi... ir nesulaukusios, nusiminusios nubarstė žiedus... iki kito pavasario...

Dešimtmečius tavo globotos, laistytos ir žiūrėtos rūtos, lietuvaitės šventenybė, dideli krūmai, tūkstančiai geltonų plačiai pramerktų akycių žvalgosi, linguodamos į šalį, lyg viena kitos klausdamos -- kur ji?...

Rozės -- raudonos, ružavos ir geltonos -- iškėlusios žiedus-galvutes viena už kitą aukščiau, kitos net prie stiklų prilinkusios, bando pažūrėti per langus ar nepamatys tavęs...

Bijūnai šalia tako, didelės galvas iškėlę, liūdnei linguoja nesuprasdami kodėl tu neišeini jų paglostyti, arba sugrįžus iš kur, neprašekini jų...

Ivairios kitos tavo sodintos gėlytės galvutes suklaudusios, lyg viena kitos klausinėja, ir vėjo supamos žvalgosi... kur tu?... Jos bučiuodavo tavo rankas kai glostė jų žiedus, bet daugiau nesulaukia tavęs...

Ankstyvesni žiedai nubirdami, paveda kitiems vėliau pražystantiems tavęs laukti... o jau trečia vasara nesulaukia...

Kai paskutinės savo vasaros antroje pusėje dar lankei jas, prieš apleisiant namus, jos nenujautė, kad tai jau paskutinis, paskutinis kartas...

ONUTE... aš bijau joms pasakyti... bijau prasi-tart -- kad tavęs jau nėra... kad tu niekad jau nesugrįši...

Tavo nuliūdęs KAZYS.

mitetai. Centro valdyba, oficialiai skelbdama išvykos vykdymą, prašo lietuviškąją visuomenę šią išvyką moraliniai ir finansiniai paremti.

Primenama Sąjungos narių ir visuomenės žiniai, kad su American Lithuanian Sports & Cultural Activities Committee, Inc. organizuojama lietuvių krepšinio kelionė į okupuotą Lietuvą šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga neturi nieko bendro ir šiai kelionei nepriitaria.

Centro Valdyba

LOS ANGELES

• L.D.K. "Birutės" Draugija Los Angelėje išsirinko naują valdybą: pirmininkė -- Gražina Raibienė, vice-pirmininkė -- Ema Dovydaitenė, sekretorė -- Teofilė Mickevičienė, kultūros

reikalų vedėja -- Alena Devenienė, išdininkė -- Marija Gauronskienė, narė -- Marcelė Vaičienė.

EAST CHICAGO

• LB East Chicagos apylinkės valdyba š. m. liepos mėn. 29 dieną (šeštadienį), lietuvių mėgiamoje vasarvietėje Union Piere, Mich., Community salėje, ruošia linksmą gegužinę. Veiks baras ir bufetas. Šokiams groš neolituonų orkestras.

Visi kviečiami atvykti ir drauge linksmiai praleisti vakarą.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ